N. Mi[illegible]ov

[illegible]OSTOLIITTO [illegible]NÄÄN JA [illegible]HUOMENNA

Te[illegible]jä, tunnettu maantieteilijä, jonka havainnollisesti ja elävästi kirjoitetut teokset "Kotimaamme kartan ääressä" ja "Venäläisen hengen saavutukset" ovat saavuttaneet Suomessakin laajan ja kiitollisen lukijakunnan, piirtää tässä kuvitetussa kirjassaan selkeän kuvan Neuvostoliiton talouselämän ja kulttuurin valtavista saavutuksista ja tulevaisuudennäköaloista. Kirjanen on laadittu kaikkein uusimman aineiston pohjalla.

48 siv. Hinta nid. 100:—.

KANSANKULTTUURI Oy

Simonkatu 8.

Hinta 60:—. Helsinki 1953. Kustannusosakeyhtiö Yhteistyön Kirjapaino

Kaikkien maiden proletaarit, yhtykää!

Kommunisti

POLIITTIS-TEOREETTINEN AIKAKAUSLEHTI

Huhtikuu 4 1953

JULKAISIJA: SUOMEN KOMMUNISTINEN PUOLUE

Julkisuuden henkilöt ja kotien liitto

Edistysmielisen osuuskauppaliikkeen yli 500 000 henkeä käsittävä jäsenyhteisö edustaa yhteiskunnallisen asemansa puolesta mitä erilaisimpia koteja. Jäsenluetteloista löydämme tasavaltamme nykyisen presidentin, johtavia poliitikkoja, huomattavia tiedemiehiä, tuomareita, lääkäreitä rinnan työmiehien ja perheenemäntien kanssa.

Kansanedustaja *Sylvi-Kyllikki Kilpi:*

”Isäni, helsinkiläinen levyseppä, oli osuusliikkeen jäsen sen perustamisesta saakka. Hän istutti minuun jo varhain osuustoiminta-aatteen kunnioittamista, joka vuosien mittaan on lujittunut. Omassa perheessäni on lapsillekin hankittu ajoissa osuusliikkeen jäsenkirjat eräänlaisena ensimmäisenä opastuksena yhteiskunnalliseen elämään.”

KODIT KOTIEN LIITTOON
— Yhteistyön saavutukset joka kodin hyväksi

KULUTUSOSUUSKUNTIEN KESKUSLIITTO (KK) r.y.

KK

Kommunisti

9. VUOSIKERTA · 1953

HUHTIKUU N:o 4

POLIITTIS-TEOREETTINEN AIKAKAUSLEHTI

MARXISMIN LIPUN ALLA ETEENPÄIN!

Yhtenäisin voimin rauhan ja kansanvallan puolesta

MARXILAISUUDEN YLEISMAAILMALLISET VOITOT ovat niin valtavat, että niitä ei voi kukaan kieltää. Maailmanmuutos tällä vuosisadalla ensin Venäjällä ja sen jälkeen kuudessa Itä-Euroopan maassa sekä lopulta Kiinan jättiläisvaltakunnassa on tapahtunut marxilaisuuden voiton merkeissä. Noin 800 miljoonan ihmisen asuma-alueella on tapahtunut tai parhaillaan tapahtumassa sosialistinen vallankumous, jonka väistämättömyyden Marx ja Engels todistivat ennakolta. Leninin ja Stalinin kehittämänä marxilaisuus on osoittautunut tieteeksi, joka, kuten Lenin sanoi, ”on kaikkivoittava, koska se on oikea.” Kaikissa kapitalistisissakin maissa ovat sosialistista vallankumousta puolustavat voimat kehittyneet niin mahtaviksi, että sosialismin ja kommunismin voittoa voidaan historiallisen kokemuksen pohjalla pitää väistämättömänä kaikissa maissa. Marxismin aate on muuttunut aineelliseksi voimaksi, jonka lopullinen voitto koko maailmassa on täysin turvattu.

Suomessa marxismi ei ole vielä saavuttanut lopullista voittoa. Mutta sen menestys Suomessakin on niin suurta, että siitä kannattaa nyt Marxin muistovuoden yhteydessä puhua erikseen. Historiallinen kokemus osoittaa, että porvariston propagandamiehet ovat erehtyneet us-

kotellessaan Suomea sellaiseksi muusta maailmasta eristetyksi saareksi, jossa kehitys ei pääsisi eteenpäin. Marxilaisuuden aatteet ovat saavuttaneet Suomessakin sellaisia voittoja, että niiden perusteella kapitalismin asiaa voidaan pitää jo toivottomana. Sosialismi, kapitalismia kehittyneempi yhteiskuntamuoto on meilläkin käden ulottuvilla.

*

Taistelu yleisestä ja yhtäläisestä äänioikeudesta ei ollut alkujaan marxilainen vaatimus. Marx ja Engels eivät koskaan ajatelleet niin yksiviivaisesti, että työväenluokan vapautus voitaisiin aikaansaada pelkästään parlamenttitietä yleisen ja yhtäläisen äänioikeuden avulla. He pitivät parlamentaarista taistelua vain osana työväen käymää luokkataistelua. Sen vuoksi he Bismarckin poikkeuslakien aikana vuosina 1878—1890 tuomitsivat jyrkästi ne, jotka tahtoivat parlamentaarisen toiminnan tultua kielletyksi luopua kaikesta muustakin toiminnasta. Marx ja Engels kehoittivat silloin jatkamaan toimintaa maanalaisuudessa ja yhdistämään sen laajojen joukkojen keskuudessa harjoitettavaan agitaatio- ja propagandatyöhön. Poikkeuslakien kumouduttua Marx ja Engels pitävät luonnollisena puolueen osallistumista parlamentaariseen toimintaan, mutta vaativat samalla, että puolueen oli ohjelmassaan esitettävä selvästi sosialismiin tähtäävä vallankumouksellinen linja. Siltä pohjalta he arvostelivat Gothan ohjelmaa ja pitivät edistysaskeleena sitä, että Saksan sosdem. puolue otti vuonna 1891 Erfurtissa ohjelmaansa sosialismin vaatimuksen sekä joukon tärkeitä jo kapitalismin aikana toteutettavissa olevia vaatimuksia, mm. vaatimukset 8 tunnin työpäivästä, lakko-oikeudesta, yhdistymisvapaudesta jne. Marxin ja Engelsin mielestä parlamenttia oli käytettävä näiden ja monien muiden pikkuparannusten aikaansaamiseksi yhdistämällä parlamentaarinen taistelu vallankumoukselliseen joukkotaisteluun.

Suomeen tämä marxilainen kanta alkoi tunkeutua jo viime vuosisadan viimeisellä kymmenluvulla. Vuonna 1896 Tampereella heinäkuun 9—11 päivinä pidetyssä toisessa työväenyhdistysten edustajain kokouksessa hyväksyttiin marxilainen vaatimus yleisestä ja yhtäläisestä äänioikeudesta. Terävimmin tätä vaatimusta perusteli silloin N. af Ursin, joka päätti puheenvuoronsa seuraavasti:

> "Ja koska tässä kokouksessa nyt on esitettävä Suomen työväen ikäänkuin ohjelmavaatimus äänioikeuden suhteen, ei minulla ole muuta ehdotettavana kuin se mitä muittenkin maitten työväki kaikesta sydämestään harrastaa ja vaatii: kaikkien hyvämaineisten ja täysi-ikäisten, eikä muihin säätyihin kuuluvien kaupunkilaisten yleinen, yhteen ääneen perustuva (myöskin suhteellinen) äänestys vaaleissa porvarissäätyyn. Siihen tulee Suomen työväen pontevasti pyrkiä ja siihen se vihdoin pääseekin, kuten koko sivistyneessä Euroopassa melkein jo täydellisesti siihen on päästy tahi yhä suuremmalla menestyksellä pyritään."

Vastaava kanta hyväksyttiin talonpoikaissäädyn vaalioikeutta käsiteltäessä. N. af Ursinin kantaa pidettiin jo silloin marxilaisena ja kokouksen oikeisto Wrightin johtamana esiintyi sitä vastaan. Yhtyessään vastalauseeseen, jossa tämä kanta torjuttiin, Wright, joka toimi kokouksen puheenjohtajana, lausui perusteluikseen:

> "Minä en ole kuulunut niitten riveihin, jotka tahtovat taistella sellaisten pyyteitten hyväksi, joiden toteutumista niiden esittäjät eivät itsekään sano uskovansa, jollei ehkä kaukaisessa tulevaisuudessa."

Kokouksen enemmistö hyväksyi kuitenkin vaatimuksen yleisestä ja yhtäläisestä äänioikeudesta. Tämä vaatimus olikin sen jälkeen Suomen sosialistisen työväenliikkeen eräänä tärkeimpänä ohjelmakohtana, kunnes se jo vuoden 1904—05 vallankumousliikkeen tuloksena saavutettiinkin. Ratkaisevana tekijänä tässä oli epäilemättä se, että tsarismin oli pakko perääntyä Venäjän vallankumousliikkeen edessä, mutta suureksi osaksi asiaan vaikutti myös Suomen kansan oma joukkoliike, jossa päävoimana oli silloinen vallankumouksellinen sosialidemokratia. Voimme siis todeta, että jo yleisen ja yhtäläisen äänioikeuden valloittaminen oli Suomessa ratkaisevasti marxilaisen työväenliikkeen ansiota.

Vanha vallankumouksellinen sosialidemokratia käytti O. W. Kuusisen ja Yrjö Sirolan johdolla parlamenttia tehokkaasti monien oikeuksien valloittamiseen työväenluokalle ja koko työtätekevälle väestölle. Mainittakoon tässä vain lyhyesti, että yhtyneenä parlamentin ulkopuolella käytyyn joukkotaisteluun tämä parlamentaarinen toiminta on turvannut Suomen työväelle 8 tunnin työaikalain ja varsin kehittyneen sosiaalisen lainsäädännön. Näitä oikeuksia ei porvaristo ole edes taantumusvuosina pystynyt täydellisesti mitätöimään. Saavutettuaan voiton aseellisessa taistelussa vuonna 1918 porvariston oli pakko senkin jälkeen hyväksyä 8 tunnin työaikalaki, jota työväenluokka puolusti yhtenäisenä. Samoin porvariston, joka vuoden 1918 voiton jälkeen jarrutti sosiaalisen lainsäädännön kehittämistä, oli toisen maailmansodan jälkeen myönnyttävä kansandemokraattisen eduskuntaryhmän ja koko työväenliikkeen yhteisen painostuksen edessä laajentamaan sosiaalista lainsäädäntöä. Siten kaikki ne edut, joita Suomen kansa on saavuttanut yleisen ja yhtäläisen äänioikeuden avulla, ovat marxilaisuuden voittoja.

Tosin porvaristo uhkaa näitä voittoja jatkuvasti. Lapuan fasistiliikkeen vaatimuksesta porvaristo ja sen kanssa liittoutunut tannerilainen oikeistososialidemokratia riisti vuonna 1930 kansaltamme

oikeuden asettaa valtiollisissa vaaleissa vasemmistolaisia ehdokkaita. Yleinen ja yhtäläinen äänioikeus, johon liittyy myös ehdokkaiden asettamisoikeus, lakkautettiin silloin, mutta tämä taantumuskausi jäi pakosta väliaikaiseksi. Sellaista politiikkaa noudattaessaan porvaristo lakeijoineen ei voinut päätyä muuhun kuin sotaseikkailuun, joka taas väistämättömästi johti tämän fasistiporvariston tappioon ja palautti kansallemme sen demokraattiset oikeudet. Viimeisen epätoivoisen yrityksen taantumusporvaristo teki näiden oikeuksien hävittämiseksi vuonna 1945 lähettäessään valtuuskuntansa Pariisiin pyytämään, että rauhansopimuksesta poistettaisiin ne pykälät, joissa kansallemme taataan demokraattiset oikeudet. Tämä valtuuskunta sai palata tyhjin toimin ja sen vuoksi nyt niin häijysti fasismin uuteen nousuun toivonsa panevan taantumuksen on pakko tyytyä siihen, että marxilainen työväenliike jatkaa perinnäistä taisteluaan kansamme vapauttamiseksi myös Suomen eduskunnassa.

Kansandemokraattien lukumäärä eduskunnassa ja kuntien valtuustoissa on yleensäkin kansamme vapaustaistelun voiman mittaajana. Siksi koko työväenluokan on tultava tietoiseksi siitä, että taistelua kapitalismia vastaan sosialismin puolesta on käytävä niin eduskunnassa ja kunnanvaltuustoissa kuin niiden ulkopuolellakin. Emme täyttäisi marxilaisuuden velvoitusta, ellemme taas tänä vuonna keskittäisi demokraattisten järjestöjemme koko voimaa voiton saavuttamiseksi ensi syksyn kunnallisvaaleissa. Voitto näissä vaaleissa on tämän vuoden tärkein tehtävä, koska se merkitsee voiton saavuttamista työtätekevien joukkojen voiman yhdistämisessä, voittoa taistelussa kansamme elinehtojen parantamiseksi ja kansanvallan laajentamiseksi.

*

Meitä marxilaisia ei siis erota sosialidemokratiasta se, että kieltäytyisimme parlamentaarisesta toiminnasta, niinkuin parjaajat väittävät. Marx ja Engels kehoittivat työväenluokkaa taistelemaan kaikkien pienimpienkin jokapäiväisten etujensa puolesta, aikaansaamaan reformeja, uudistuksia, vaikkapa pieniäkin, kunhan niistä on vain jotakin hyötyä työväenluokalle, vaikkapa vain väliaikaisestikin. Marx ja Engels eivät arvostelleet Gothan ohjelmaa sen vuoksi, että siinä vaadittiin monenlaisia reformeja, uudistuksia, vaan sen vuoksi, että siinä ei puhuttu mitään luokkataistelun välttämättömyydestä, vaikka pieninkin uudistus kapitalistisessa yhteiskunnassa voidaan saavuttaa vain luokkataistelussa. Marx ja Engels arvostelivat Gothan ohjelmaa sen vuoksi, että siinä esitettiin vain pikkuvaatimuksia, jotka toteutettuina voivat merkitä ainoastaan tilapäistä etua työläisille, ja vaiettiin kokonaan sosialistisesta vallankumouksesta ja proletariaatin diktatuurista, työtätekevien kansanvaltaisesta järjestelmästä, joka on

välttämätön kehitysaste kapitalismista sosialismiin siirryttäessä. Gothan ohjelmassa uskoteltiin, että sosialismiin voitaisiin päästä, niinkuin Lassalle opetti, porvarillisen valtion tukemien tuotanto-osuuskuntien kautta, minkä mahdottomuuden Marx ja Engels todistivat. Lisäksi Marx ja Engels arvostelivat Gothan ohjelmaa sen vuoksi, että siinä ei pyritty saamaan työväenluokkaa yhteistyöhön tilanherrojen sortaman talonpoikaiston kanssa, vaan käsiteltiin koko talonpoikaistoa "yhtenä taantumuksellisena joukkona". Tässä yhteydessä Marx ja Engels asettivat proletariaatille entistä selvemmin jokapäiväistä leipätaistelua kauemmaksi ulottuvan päämäärän, kommunistisen yhteiskunnan, jonka ensimmäisenä vaiheena oli oleva sosialismi, aikakausi, jolloin jokainen tekee työtä kykyjensä mukaan ja saa hyödykkeitä työnsä mukaan, kun taas myöhemmässä vaiheessa, täydellisen kommunismin aikana jokainen, joka tekee työtä kykyjensä mukaan, saa hyödykkeitä tarpeittensa mukaan. Marxilaisuuden perustanlaskijat yhdistivät siten taistelun reformien ja työväenluokan pikku etujen puolesta taisteluun sosialismin puolesta.

Tämän marxilaisen linjan mukaisesti Lenin ja Stalin sitten johtivat kansainvälisen työväenluokan taistelua käsittäen asian siten, että "reformit ovat vallankumouksen sivutuotteita", niiden puolesta taisteltaessa on työtätekevien joukot koottava sellaiseksi voimaksi, että kapitalismi voidaan kukistaa ja sen tilalle rakentaa sosialismi. Stalin on määritellyt reformistin ja vallankumousmiehen välisen eroavaisuuden seuraavasti:

> "Reformistille on reformi kaikki kaikessa, mutta vallankumouksellinen työ on hänestä yhdentekevää, pakinan aihetta, silmän lumetta. Senvuoksi, noudatettaessa reformistista taktiikkaa porvariston ollessa vallassa, reformi muuttuu luonnollisesti tämän vallan lujittamisvälineeksi, vallankumouksen hajoittamisvälineeksi.
> Mutta vallankumoukselliselle on päinvastoin pääasia vallankumoustyö eikä reformi, — reformi on hänelle vallankumouksen sivutuote. Senvuoksi, vallankumouksellista taktiikkaa noudatettaessa porvariston ollessa vallassa, reformi muuttuu luonnollisesti tämän vallan hajoittamisen välineeksi, vallankumouksen lujittamisvälineeksi, vallankumousliikkeen edelleen kehittämisen tukikohdaksi."

Osallistuessaan eduskuntatyöhön, ammatilliseen ja osuuskunnalliseen toimintaan, taistellessaan työläisten palkankorotusten puolesta, pienviljelijäin taloudellisen aseman parantamiseksi, kehittäessään joukkoliikettä valtiollisten tai kunnallisten vaalien merkeissä marxilaiset eivät koskaan unohda, että kaiken tämän on palveltava suurta päämäärää, joka on työväenluokan ja omalla työllään elävän maaseutuväestön vapauttaminen kapitalismin kahleista, palkkaorjuudesta ja suurpääoman kanssa liittoutuneiden suurmaanomistajien kuristuk-

sesta. Taistelussa työläisten ja maaseudun kyntäjien liiton muodostamiseksi me kommunistit katsomme aina tämän hetken tarvetta pitemmälle, tähtäämme kapitalismin kukistamiseen ja sosialismin pystyttämiseen Suomessakin. Neuvostoliiton ja kansandemokratian maiden kokemus todistaa, että tämä marxilais-leniniläinen päämäärä on saavutettavissa meilläkin, kehitys kulkee sitä kohden, ja sen vuoksi koko demokraattisen liikkeen tehtävänä on jatkuvasti joukkovoimaansa lujittaen jouduttaa tätä kehitystä, joka johtaa kapitalismista kansandemokratian kautta sosialismiin.

*

Taistelu sosialismin puolesta yhtyy mitä läheisimmin taisteluumme rauhan säilyttämiseksi ja lujittamiseksi. Sosialismin leirin maat ovat rauhan vankimpia puolustajia, kun taas kapitalismi erityisesti sen imperialistisessa kehitysvaiheessa muodostaa pohjan kansainvälisille selkkauksille ja sodalle. Mitä enemmän Suomessakin heikkenevät kapitalismin voimat, mitä mahtavammaksi kasvavat sosialismin voimat, sitä varmempaa on rauhan säilyminen Suomen maaperällä.

Sosialistinen työväenliike on aina puolustanut rauhanpolitiikkaa. Jo Ensimmäisen Internationaalin perustamismanifestissa, joka oli Marxin kirjoittama, määriteltiin, että "kansainvälisessä politiikassa proletariaatti on rauhan kannalla". Työväestöä kehoitettiin taisteluun ryöstösotapolitiikkaa vastaan. Tämä kanta vahvistettiin jatkuvasti I Internationaalin kongresseissa, sitä korostettiin II Internationaalin edustajakokouksissa, ja erityisesti leniniläiset vaativat ennen ensimmäistä maailmansotaa sellaista taktiikkaa, jonka avulla sodan puhkeaminen voidaan ehkäistä, tai jos se ei ole mahdollista, sota voidaan kussakin maassa muuttaa kansan taisteluksi sotahallitusta vastaan ja rauha turvata vallankumouksellista tietä. Venäjällä, missä sosialistinen vallankumous saikin voiton vuonna 1917, taistelu rauhan puolesta tuli ensimmäisen kerran maailmanhistoriassa suuren valtakunnan ulkopolitiikan perustaksi. Sosialistinen Neuvostoliitto pyrki ennen toista maailmansotaa muodostamaan kollektiivisen turvallisuuden järjestelmän, joka olisi ehkäissyt sodan, ja kun Hitlerin Saksa hyökkäsi kaikesta huolimatta, murskasivat Stalinin armeijat hitleriläisen sodan pesäkkeen ja toivat rauhan kaikille kansoille. Tänään kommunismia rakentava Neuvostoliitto, jota amerikkalainen imperialismi uhkailee avoimesti, tarjoaa jälleen yhteistyötä kaikille suurvalloille, pyrkii niiden keskeiseen rauhansopimukseen, joka turvaisi rauhan kaikille kansoille. Tälle rauhanpolitiikalle antavat kapitalistisissakin maissa kannatuksensa kaikki rauhanystävät poliittisiin ja uskonnollisiin mielipiteisiin katsomatta, ja ensimmäisinä rauhanpuolustajain joukossa ovat kaikissa maissa kommunistit. Sosialistisen työväenliikkeen historia on

V. I. LENIN:

Marx ja marxilaisuus

II.

MARXIN TALOUSOPPI

"Tämän teoksen lopullisena päämääränä — Marx sanoo 'Pääoman' esipuheessa — on nykyaikaisen yhteiskunnan (s.o. kapitalistisen, porvarillisen yhteiskunnan) taloudellisen liikunnan lain paljastaminen." Tietyn historiallisesti määrätyn yhteiskunnan tuotantosuhteitten tutkiminen niiden synnyssä, kehityksessä ja sortumisessa — siinä on Marxin talousopin sisältö. Kapitalistisessa yhteiskunnassa vallitsee t a v a r a i n tuotanto, ja siksi Marxin analyysi alkaakin tavaran erittelyllä.

ARVO

Tavara on ensiksikin olio, joka tyydyttää jotakin inhimillistä tarvetta, toiseksi olio, joka on vaihdettavissa toiseen. Olion hyödyllisyys tekee sen k ä y t t ö a r v o k s i. Vaihtoarvo (eli yksinkertaisesti arvo) on lähinnä suhde, jossa tietty määrä toisen lajin käyttöarvoja vaihdetaan tiettyyn määrään toisen lajin käyttöarvoja. Jokapäiväinen

siis suurelta osaltaan kansojen keskeisen yhteistyön ja rauhan puolustamisen historiaa.

Siksi myös Suomen marxilainen työväenliike korostaa nykyisin vanhan yhtenäisen sosialidemokraattisen työväenpuolueen vuonna 1903 Forssassa hyväksymää toimintaohjelmaa: "Rauhan aatetta on käytännössä toteutettava!" Unohtamatta mitään toimintamuotoa työtätekevän väestön elinehtojen parantamiseksi jo kapitalistisessa yhteiskunnassa, taistellen jatkuvasti sosialismin voittoon viemiseksi synnyinmaassamme meidän joukkojärjestömme toimivat yhdessä kaikkien hyvän tahdon ihmisten kanssa maailmanrauhan ja sen pohjalla Suomen rauhan turvaamiseksi. Marxin, Engelsin ja Leninin aatteiden kehittäjän, suuren Stalinin taistelu maailmanrauhan säilyttämiseksi ja lujittamiseksi ei ole päättynyt. Rauhaa rakastavat kansat jatkavat sitä ja se on myös Suomen kansan etujen mukaista. Tämän rauhantaistelun voitto turvaa isänmaamme riippumattomuuden ja antaa kansallemme mahdollisuuden nousta tasavertaisena muiden kansojen rinnalla taloudelliseen hyvinvointiin ja kulttuurin kukoistukseen.

A. Ä.

kokemus osoittaa, että miljoonat ja miljardit sellaiset vaihdot tekevät alinomaan samanveroisiksi kaikki ja kaikenlaiset, mitä erilaisimmat käyttöarvot, jotka ovat kaikkein vähiten toisiinsa verrattavissa. Mitä yhteistä on näillä erilaisilla olioilla, joita määrätty yhteiskunnallisten suhteiden järjestelmä alituisesti vertaa toisiinsa? Yhteistä niissä on, että ne ovat *työn tuotteita*. Vaihtaessaan tuotteita ihmiset tekevät samanveroisiksi mitä erilaisimpia työn lajeja. Tavaratuotanto on yhteiskunnallisten suhteiden järjestelmä, jossa eri tuottajat valmistavat erilaisia tuotteita (yhteiskunnallinen työnjako), ja kaikki nämä tuotteet tulevat keskenään samanveroisiksi vaihdossa. Siten ei sinä yhteisenä, joka on kaikissa tavaroissa, ilmene minkään erikoisen tuotannonhaaran konkreettinen työ, ei määrätynlainen työ, vaan *abstraktinen* inhimillinen työ, inhimillinen työ yleensä. Tietyn yhteiskunnan koko työvoima, joka esiintyy kaikkien tavarain arvon summassa, esiintyy yhtenä samana inhimistyövoimana: miljardit vaihtotapaukset todistavat sen. Niin edustaa jokainen eri tavarakin vain *yhteiskunnallisesti välttämättömän* työajan määräosaa. Arvon suuruuden määrää yhteiskunnallisesti välttämättömän työn paljous, eli se työaika, joka on yhteiskunnallisesti välttämätön tietyn tavaran, tietyn käyttöarvon tuottamiseksi.

> "Tehdessään erilaiset tuotteensa vaihdossa keskenään arvoina samanveroisiksi ihmiset tekevät erilaiset työnsä samanveroisiksi inhimillisenä työnä. He eivät tiedä sitä, mutta he tekevät sen."

Arvo on kahden henkilön välinen suhde, kuten muuan vanha taloustutkija sanoi; siihen olisi vain pitänyt lisätä: esineellisen verhon peittämä suhde. Vain määrätyn historiallisen yhteiskuntamuodon yhteiskunnallisten tuotantosuhteiden järjestelmän kannalta katsoen, miljoonia kertoja toistuvan joukottaisen vaihtoilmiön suhteiden kannalta katsoen voidaan ymmärtää, mitä arvo on.

> "Arvoina ovat kaikki tavarat vain *jähmettyneen työajan* tiettyjä määriä."

Eriteltyään yksityiskohtaisesti tavaroissa ruumiillistuvan työn kaksinaisen luonteen Marx siirtyy analysoimaan *arvonmuotoa* ja *rahaa*. Marx asettaa tällöin päätehtäväkseen arvon rahamuodon alkuperän sekä vaihdon kehittymisen *historiallisen prosessin* tutkimisen alkaen yksityisistä, tilapäisistä vaihtotapauksista ("yksinkertainen, erillinen eli tilapäinen arvonmuoto"; jonkin tavaran tietty määrä vaihtuu toisen tavaran tiettyyn määrään), aina yleiseen arvonmuotoon asti, jolloin joukko erilaisia tavaroita vaihtuu yhteen tiettyyn tavaraan, sekä arvon rahamuotoon, jolloin tänä

tiettynä tavarana, yleisenä vastikkeena esiintyy kulta. Ollen vaihdon ja tavaratuotannon kehityksen korkein tuote raha hämää ja verhoaa yksityisten töiden yhteiskunnallisen luonteen, yhteiskunnallisen yhteyden markkinain yhdistämisen eri tuottajain kesken. Marx erittelee erikoisen yksityiskohtaisesti rahan eri toiminnot, ja tässä kohden (kuten yleensä "Pääoman" ensimmäisessä luvussa) on pantava erikoisesti merkille, että abstraktinen ja joskus pelkästään deduktiiviselta näyttävä esitystapa itse asiassa tuo esiin valtavan tosiasia-aineiston vaihtoprosessin ja tavaratuotannon kehityksen historiasta.

> "Raha... edellyttää tavaravaihdon tiettyä tasoa. *Erikoiset rahamuodot*, pelkkä tavaravastike, kiertoväline, maksuväline, aarre ja maailmanraha viittaavat toisen tai toisen tehtävän erilaisen laajuuden ja suhteellisen tärkeyden mukaan, yhteiskunnallisen tuotantoprosessin hyvin erilaisiin asteisiin." ("Pääoma", I osa.)

LISÄARVO

Tavaratuotannon tietyllä kehitysasteella raha muuttuu pääomaksi. Tavaran kiertokulun kaava oli: T (tavara) — R (raha) — T (tavara) s.o. yhden tavaran myyminen toisen ostamiseksi. Pääoman yleisenä kaavana on päinvastoin R — T — R, s.o. ostaminen myymistä varten (voitolla). Marx nimittää tätä alkuperäisen liikkeellepannun rahan arvonlisäystä lisäarvoksi. Tämä rahan "kasvun" tosiasia kapitalistisessa vaihdossa on yleisesti tunnettu. Juuri tämä "kasvu" muuttaa rahan *pääomaksi*, joka on erikoinen historiallisesti määrätty yhteiskunnallinen tuotantosuhde. Lisäarvo ei voi syntyä tavaranvaihdosta, koska tämä tuntee vain yhdenarvoisten vastikkeiden vaihtoa, eikä se voi syntyä hinnanlisästä, sillä ostajain ja myyjäin keskinäiset tappiot ja voitot tasaisivat toisensa, mutta kysymyshän onkin juuri yleisestä, keskimääräisestä, yhteiskunnallisesta joukkoilmiöstä eikä yksilöllisestä tapahtumasta. Saadakseen lisäarvoa "on rahan omistajan... löydettävä... markkinoilta sellainen tavara, jonka käyttöarvo itse sisältäisi erikoisen ominaisuuden olla arvonlähteenä", tavara, jonka kulutusprosessi samalla olisi arvonluomisprosessi. Sellainen tavara onkin olemassa. Se on ihmisen työvoima. Sen kulutus on työtä, mutta työ luo arvoa. Rahan omistaja ostaa työvoiman sen arvosta, jonka, kuten jokaisen muunkin tavaran, arvon määrää se yhteiskunnallisesti välttämätön työaika, joka on välttämätön sen tuottamiseen (s.o. työläisen ja hänen perheensä ylläpitoon). Kun rahanomistaja on ostanut työvoiman, on hänellä oikeus sen kuluttamiseen, toisin sanoen panna se työskentelemään koko päivän, sanokaamme 12 tuntia. Mutta työläinen valmistaa kuudessa

tunnissa ("välttämätön" työaika) tuotteen, joka korvaa hänen ylläpitonsa, mutta seuraavain kuuden tunnin kuluessa ("lisä"-työaika) luo "lisä"-tuotteen eli lisäarvon, jota kapitalisti ei maksa. Pääomassa on siis tuotantoprosessin kannalta välttämättä erotettava kaksi osaa: pysyvä pääoma, joka käytetään tuotantovälineisiin (koneisiin, työvälineisiin, raaka-aineisiin j.n.e.) — sen arvo (yhdellä kertaa tai osittain) siirtyy muuttumattomana valmiiseen tuotteeseen — ja vaihteleva pääoma, joka käytetään työvoimaan. Tämän pääoman arvo ei pysy muuttumattomana, vaan kasvaa työprosessin kestäessä lisäarvon luomisen kautta. Jotta siis voitaisiin ilmaista pääoman harjoittaman työvoiman riiston aste, ei ole verrattava lisäarvoa koko pääomaan, vaan ainoastaan vaihtelevaan pääomaan. Lisäarvon suhdeluku, kuten Marx tätä suhdetta nimittää, on meidän esimerkissämme 6:6, s.o. sata prosenttia.

Pääoman synnyn historiallisena edellytyksenä on ensiksikin tiettyjen rahamäärien kasautuminen yksityisten henkilöiden käsiin tavaratuotannon kehitysasteen ollessa yleensä verrattain korkealla ja toiseksi, kaksinaisessa merkityksessä "vapaan" työläisen olemassaolo: vapaan esteittä ja rajoituksitta myymään työvoimansa, ja vapaan maasta sekä yleensä tuotantovälineistä, t.s. turvattoman työläisen, "proletaarin", joka ei voi muutoin elää kuin työvoimaansa myymällä.

Lisäarvon suurentaminen on mahdollinen pääasiassa kahdella tavalla: jatkamalla työpäivää ("absoluuttinen lisäarvo") ja lyhentämällä välttämätöntä työaikaa ("suhteellinen lisäarvo"). Eritellessään edellistä tapaa Marx luo valtavan kuvan työväenluokan taistelusta työpäivän lyhentämiseksi ja valtiovallan toimenpiteistä työpäivän pidentämiseksi (14—17 vuosisadalla) sekä sen lyhentämiseksi (19 vuosisadan tehdaslainsäädäntö). "Pääoman" ilmestymisen jälkeen on kaikkien sivistysmaiden työväenliikkeen historia tuonut valtavan joukon uusia tosiasioita lisää tämän kuvan valaisemiseksi.

Eritellessään suhteellisen lisäarvon tuotantoa Marx tutkii kapitalismin kehittämän työntuottavuuden kolmea historiallista perusvaiheta: 1) yksinkertainen yhteistoiminta; 2) työnjako ja manufaktuuri; 3) koneet ja suurteollisuus. Kuinka syvälti Marx tässä paljasti kapitalismin kehityksen tyypillisimmät peruspiirteet, näkyy m.m. siitä, että Venäjän n.s. "koti"-teollisuuden tutkiminen antaa mitä rikkaimman aineiston kahden ensimmäisen vaiheen valaisuksi. Ja tuo suuren koneteollisuuden vallankumouksellistava vaikutus, jonka Marx kuvasi v. 1867, on sen jälkeen kuluneen puolen vuosisadan aikana ilmennyt monissa "uusissa" maissa (Venäjä, Japani, y.m.).

Edelleen. Erittäin tärkeä ja uusi on Marxin suorittama *pääoman kasautumisen* erittely, joka koskee lisäarvon erään osan muuttumista pääomaksi ja tämän osan käyttämistä uuteen tuotantoon eikä kapitalistin yksityisiin tarpeisiin tai hänen oikkujensa tyydyttämiseen; Marx osoitti sen koko aikaisemman klassillisen kansantaloustieteen (Adam Smithistä alkaen) virheen, jonka se oli tehnyt olettaessaan, että koko pääomaksi muuttuva lisäarvo menee vaihtelevaan pääomaan. Itse asiassa se jakautuu *tuotantovälineihin* ja vaihtelevaan pääomaan. Valtava merkitys kapitalismin kehitysprosessille ja sen muuttumiselle sosialismiksi on sillä seikalla, että pysyvän pääoman osuus kasvaa (pääoman kokonaissummasta) nopeammin kuin vaihtelevan pääoman osuus.

Pääoman kasautuminen jouduttaessaan työläisten syrjäyttämistä koneiden tieltä ja luodessaan toiselta puolen rikkautta, toiselta kurjuutta synnyttää myös n.s. "teollisen vara-armeijan", työväen "suhteellisen liikatuotannon" eli "kapitalistisen liikaväestön", joka ilmenee mitä moninaisimmissa muodoissa ja suo pääomalle tilaisuuden laajentaa tuotantoa erittäin nopeasti. Tämä mahdollisuus, yhdessä luoton ja pääoman kasautumisen kanssa tuotantovälineisiin antaa m.m. avaimen liikatuotannon *pulien* ymmärtämiseen, joita aika ajoin puhkeaa kapitalistisissa maissa, aluksi keskimäärin joka kymmenentenä vuonna, sitten suurempien ja epämääräisempien väliaikojen jälkeen. Pääoman kasautumisesta kapitalismin pohjalla on erotettava n.s. alkuperäinen kasautuminen: työntekijäin väkivaltainen erottaminen tuotantovälineistä, talonpoikain häätäminen mailtaan, yhteismaiden anastus, siirtomaajärjestelmä, valtiolaina- ja suojelustullijärjestelmä. "Alkuperäinen kasautuminen" luo toisella puolen "vapaan" proletaarin ja toisella rahanomistajan, kapitalistin.

"*Kapitalistisen kasautumisen historiallista tendenssiä*" Marx luonnehtii seuraavin sanoin:

> "Välittömän tuottajan pakkoluovutuksessa menetellään mitä säälimättömimmällä vandaalisuudella ja päästetään siinä alhaisimmat, likaisimmat, pikkumaisimmat ja rumimmat intohimot valloilleen. *Työllä hankitun*, niin sanoaksemme yksityisen, riippumattoman *työläisyksilön* ja *hänen työehtojensa yhteenkasvamiseen perustuvan yksityisomaisuuden* työntää tieltään *kapitalistinen yksityisomaisuus*, joka perustuu vieraan, mutta muodollisesti vapaan työn riistämiseen... Nyt ei enää ole pakkoluovutettava omaksi hyödykseen työtä tekevä työmies, vaan useita työmiehiä riistävä kapitalisti. Tämä *pakkoluovutus* tapahtuu *itse kapitalistisen tuotantotavan* sisäisten lakien vaikutuksesta, *pääomien yhteenkokoontumisen* kautta. Jokainen kapitalisti lyö monta muuta kuoliaaksi. Käsikädessä tämän yhteenkokoontumisen kanssa, niin että *muutamat kapitalistit pakkoluovuttavat monien omaisuudet*, kehittyy työprosessin yhteiskunnallinen muoto yhä laa-

jempialaiseksi, tieteen tarkoituksenmukainen teknillinen käyttäminen, maan suunnitelmallinen käyttäminen, työvälineiden muuttuminen ainoastaan yhteisesti käytettäviksi, kaikkien tuotantovälineiden säästö, käyttämällä niitä yhdistetyssä, yhteiskunnallisessa työssä, kaikkien kansojen takertuminen maailmanmarkkinain verkkoon, ja sen kautta kapitalistisen järjestelmän kansainvälinen luonne. Niiden pääomaylimysten luvun yhä vähetessä, jotka anastavat ja tekevät yksinoikeudekseen tämän muuttumisprosessin kaikki edut, kasvaa kurjuuden, sorron, orjuuden, rappeutumisen ja riiston määrä, mutta myöskin yhä paisuvan ja kapitalistisen tuotantoprosessin mekanismin itsensä kouluttaman, yhdistyneen ja järjestyneen työläisluokan suuttumus. *Pääoman yksinoikeus tulee sen tuotantotavan kahleeksi*, joka on sen kanssa ja sen suojassa kehittynyt. Tuotantolähteiden yhteenkokoontuminen ja työn yhteiskunnallistaminen pääsevät kohtaan, missä ne käyvät kapitalistisen vaippansa kanssa yhteensopimattomiksi. *Se räjäytetään rikki. Kapitalistisen yksityisomaisuuden kuolinhetki lyö. Pakkoluovuttajat pakkoluovutetaan*". ("Pääoma", I osa, 24 luku).

Erittäin tärkeä ja uusi on myöskin Marxin "Pääoman" *toisessa osassa* suorittama erittely yhteiskunnallisen kokonaispääoman uusintamisesta. Tässäkin Marx esittää ei yksilöllistä, vaan joukkoilmiön, ei yhteiskunnan talouden murto-osaa, vaan tämän talouden kokonaisuudessaan. Oikaistuaan edellämainitun klassikkojen virheen Marx jakaa koko yhteiskunnallisen tuotannon kahteen suureen osaan: 1) tuotantovälineiden tuottaminen ja 2) kulutustarvikkeiden tuottaminen, ja tutkii esittämiensä numerollisten esimerkkien perusteella koko yhteiskunnallisen kokonaispääoman kiertokulkua kokonaisuudessaan sen ollessa uusintamisprosessissa aikaisemmassa laajuudessaan kuin myös kasautumisprosessissa.

"Pääoman" *kolmannessa* osassa ratkaistaan kysymys voiton keskimääräisen suhdeluvun muodostamisesta arvolain perusteella. On pidettävä taloustieteen suurena edistysaskeleena, että Marx erittelyssään lähtee taloudellisista joukkoilmiöistä, yhteiskunnallisen talouden kokonaisuudesta, eikä yksityistapauksista tai kilpailun pintailmiöistä, joihin usein rajoittuu vulgääri kansantaloustiede eli nykyaikainen "rajahyödyn teoria". Aluksi Marx erittelee lisäarvon syntymää ryhtyäkseen vasta sitten käsittelemään sen jakautumista voitoksi, rahan koroksi ja maankoroksi. Voitto on lisäarvon suhde yritykseen sijoitettuun koko pääomaan. "Korkean elimellisen kokoonpanon" pääoma (s.o. sellainen, jossa pysyvä pääoma suhteessa vaihtelevaan on suurempi kuin keskimäärin yhteiskunnassa) antaa keskinkertaista alemman voiton suhdeluvun. "Alhaisen elimellisen kokoonpanon" pääoma sitävastoin antaa keskinkertaista korkeam-

man voiton suhdeluvun. Pääomien keskinäinen kilpailu, niiden vapaa siirtyminen tuotannon alalta toiselle, vie kummassakin tapauksessa voiton suhdeluvun keskimääräiseksi. Tietyn yhteiskunnan kaikkien tavarain arvojen summa sattuu yhteen tavarain hintain summan kanssa, mutta yksityisissä liikeyrityksissä ja eri tuotantoaloilla ei tavaroita kilpailun vaikutuksesta myydä niiden arvosta, vaan *tuotantohintoihin*, jotka ovat yhtä suuret kuin käytetty pääoma ynnä keskimääräinen voitto.

Täten Marx arvolain perusteella täysin selvitti sen yleisesti tunnetun ja kiistattoman tosiasian, että hinnat poikkeavat arvoista ja että voitto tasautuu, sillä kaikkien tavarain arvojen summa sattuu yhteen niiden hintojen summan kanssa. Mutta (yhteiskunnallisen) arvon saattaminen (yksilöllisten) hintain tasolle ei käy yksinkertaista, välitöntä, vaan hyvin monimutkaista tietä: on aivan luonnollista, että ainoastaan markkinain kautta keskenään suhteissa hajallaan olevain tavarantuottajain yhteiskunnassa ei lainmukaisuus voi ilmetä muutoin kuin keskimääräisenä, yhteiskunnallisena joukkoluontoisena lainmukaisuutena, yksilöllisten poikkeamien keskenään tasautuessa puoleen tai toiseen.

Työn tuottavuuden kohoaminen merkitsee pysyvän pääoman nopeampaa kasvua vaihtelevaan verrattuna. Ja koska lisäarvo on vain vaihtelevan pääoman funktio, niin on ymmärrettävä, että voiton suhdeluku (lisäarvon suhde koko pääomaan eikä vain sen vaihtelevaan osaan) pyrkii alenemaan. Marx erittelee seikkaperäisesti tätä tendenssiä ja useita sitä verhoavia tai sitä vastaan vaikuttavia seikkoja.

Pysähtymättä esittelemään "Pääoman" kolmannen osan erittäin mielenkiintoisia lukuja, jotka ovat omistetut koronkiskonta-, kauppa- ja rahapääomalle, me siirrymme kaikkein tärkeimpään: *maakorkoteoriaan*. Maataloudellisten tuotteiden tuotantohintaa eivät kapitalistisissa maissa, kokonaan yksityisten omistajien hallussa olevan maan rajoitetun alueen vuoksi määrää keskimääräisen, vaan huonoimman maan tuotantokustannukset, eivät keskimääräiset, vaan huonoimmat ehdot, joilla tuote viedään markkinoille. Tämän hinnan ja paremmalla maalla (tai paremmilla ehdoilla) toimivan tuotannon hinnan ero on eroitus- eli *differentiaalikorko*. Eritellessään differentiaalikorkoa yksityiskohtaisesti, ja osoittaessaan, että se syntyy erilaisten maiden hedelmällisyydessä vallitsevasta erosta ja maahan sijoitetun pääoman erilaisesta suuruudesta, Marx (samoin kuin "Lisäarvoteoriat"-teoksessa, jossa erikoista huomiota ansaitsee Rodbertuksen arvostelu) paljasti täydellisesti Ricardon virheen, että muka differentiaalikorko saadaan vain sil-

loin, kun siirrytään paremmilta mailta huonommille. Mutta tapahtuu myöskin päinvastaista siirtymistä, maan muuttumista yhdestä laatuluokasta toiseen (maatalousteknilkan edistyksen, kaupunkien kasvun y.m. vaikutuksesta) ja kuuluisa "maan alenevan tuottavuuden laki" osoittautui suureksi erehdykseksi, yritykseksi panna luonnon syyksi kapitalismin puutteellisuudet, rajoittuneisuus ja ristiriidat. Ja voiton tasoittuminen kaikilla teollisuuden ja yleensä kansantalouden aloilla edellyttää täyttä kilpailuvapautta, pääoman vapaata virtaamista tuotantoalalta toiselle. Mutta maan yksityisomistus luo monopolin, joka on esteenä tälle vapaalle siirtymiselle. Tämän monopolin vaikutuksesta maatalouden tuotteet, joille on ominaista pääoman alhaisempi kokoonpano ja niinollen myös yksilöllisesti korkeampi voiton suhdeluku eivät joudu voiton suhdeluvun tasoittamisen täysin vapaaseen prosessiin; maanomistaja, monopolisti saa mahdollisuuden pitää hintaa keskimääräistä ylempänä, mutta tämä monopolihinta synnyttää a b s o l u u t t i s e n k o r o n. Differentiaalikorkoa ei voida poistaa kapitalistisen tuotantotavan vallitessa, mutta absoluuttinen korko sitävastoin v o i d a a n p o i s t a a, esim. maan kansallistamisen yhteydessä, muutettaessa maa valtion omaisuudeksi. Sellainen muuttaminen merkitsisi yksityisomistajain monopolin järkkymistä, merkitsisi johdonmukaisempaa, täydellisempää kilpailuvapauden toteutumista maataloudessa. Ja siksi radikaaliset porvarit, Marx huomauttaa, ovat usein historiassa esittäneet tämän edistyksellisen porvarillisen maan kansallistamisvaatimuksen, joka kuitenkin peloittaa porvariston enemmistöä sen vuoksi, että se "kajoaa" liian läheltä myös toista, meidän päivinämme erikoisen tärkeätä ja "arkaluontoista" monopolia: tuotantovälineiden monopolia yleensä. Erittäin ymmärrettävästi, tiiviisti ja selvästi Marx selostaa teoriansa pääoman keskivoitosta ja absoluuttisesta maankorosta kirjeessään Engelsille elokuun 2 pltä 1862 (ja elokuun 9 pltä). Maakoron historiaan nähden on myös viitattava Marxin erittelyyn, joka selostaa työveron (jolloin talonpoika työllään tilanherran maalla luo lisätuotteen) muuttumista tuote- eli luontaisveroksi (talonpoika tuottaa omalla maallaan lisätuotteen, antaen sen tilanherralle "ei-taloudellisen pakon" perusteella), sitten rahaveroksi (sama luontaisvero, mutta rahaksi muutettuna, kuten vanhan Venäjän "obrok", tavaratuotannon kehityksen johdosta), ja vihdoin, kapitalistiseksi koroksi, jolloin talonpojan tilalle astuu maataloudellinen liikeyrittäjä, joka viljelee maata palkkatyön avulla.

Tämän "kapitalistisen maakoron syntyä" koskevan erittelyn yhteydessä mainittakoon Marxin selvästi lausutut (ja erityisesti takapajuisiin maihin, kuten Venäjään nähden tärkeät) ajatukset kapitalismin kehityksestä maataloudessa.

"Luontaisveron muuttumista rahaveroksi ei vain kiertämättömästi seuraa, vaan jo sen edellä käy omistamattomien ja rahasta työvoimansa myyvien päivätyöläisten luokan muodostuminen. Syntymisaikanaan, jolloin tämä luokka esiintyy vain siellä täällä varakkaammilla verotalonpojilla kehittyy luonnollisesti tapa riistää omaksi hyväkseen maaseudun palkkatyöväkeä, aivan samoin kuin feodaaliaikana varakkaammat alustalaistalonpojat itse vuorostaan pitivät alustalaisia. Näille talonpojille kehittyy siten aste asteelta mahdollisuus koota melkoinen omaisuus ja muuttua itse tuleviksi kapitalisteiksi. Vanhojen, omaa talouttaan hoitavien maanhaltijain keskuuteen syntyy niinmuodoin kapitalististen maanvuokraajien taimisto, jonka kehitys riippuu kapitalistisen tuotannon yleisestä kehityksestä maaseudun ulkopuolella" ("Pääoma" III).

"Maalaisväestön osan pakkoluovuttaminen ja maaltahäätö ei vain 'v a p a u t a' t y ö l ä i s i ä sekä heidän e l i n t a r p e i t a a n j a t y ö m a t e r i a a l i a a n t e o l l i s u u s p ä ä o m a a v a r t e n, vaan luo myös s i s ä i s e t m a r k k i n a t" ("Pääoma" I, s. 787 saks.).

Maalaisväestön köyhtyminen ja häviö taas vuorostaan luo työväen vara-armeijaa pääomalle. Jokaisessa kapitalistisessa maassa

"osa maalaisväestöä on sen vuoksi alituisesti m u u t t u m a i s i l l a a n k a u p u n k i- t a i m a n u f a k t u u r i p r o l e t a r i a a t i k s i (s.o. ei-maanviljelysväestöksi). Tämä suhteellisen liikaväestön lähde p u l p p u a a s i i s a l i t u i s e s t i. Maatyöläisten palkka poljetaan vähimpään mahdolliseen ja hän seisoo aina toisella jalallaan kurjuuden suossa" ("Pääoma" I, s. 677 saks.).

Talonpojan yksityisomistus viljelemäänsä peltoon on pientuotannon perusta ja sen kukoistuksen, klassillisen muodon saavuttamisen ehto. Mutta tällainen pientuotanto soveltuu vain tuotannon ja yhteiskunnan ahtaisiin, alkeellisiin puitteisiin. Kapitalismin aikana

"talonpoikain riisto eroaa teollisuusproletariaatin riistosta vain m u o d o l t a a n. Riistäjä on sama: pääoma. Yksityiset kapitalistit riistävät yksityisiä talonpoikia h y p o t e e k k i l a i n o i l l a ja koronkiskonnalla; kapitalistiluokka riistää talonpoisluokkaa valtionveroilla... Talonpojan palsta on enää vain veruke, joka sallii kapitalistin kiskoa maasta voittoa, korkoa ja veroa jättäen itsensä maanviljelijäin asiaksi huolehtia siitä mistä saa palkkansa." ("Luokkataistelut Ranskassa").

Tavallisesti talonpoika vielä luovuttaa kapitalistiselle yhteiskunnalle s.o. kapitalistiluokalle osan palkastaan painuen "irlantilaisen vuokraajan tasolle, vaikka näennäisenä yksityisomistajana". Mikä on "yhtenä syynä siihen, että maissa, joissa talonpoikainen pienomistus on vallitsevana, viljan hinta on alhaisempi kuin kapitalis-

tisen tuotantotavan maissa?" ("Pääoma", III osa, 47 luku). Se, että talonpoika antaa yhteiskunnalle (s.o. kapitalistiluokalle) ilmaiseksi osan lisätuotteestaan.

"Tämä alhainen (viljan sekä muiden maataloustuotteiden) hinta on siis seuraus tuottajain köyhyydestä eikä suinkaan heidän työnsä tuottavuudesta." (Sama)

Pienmaanomistus, pikkutuotannon normaalimuoto rappeutuu, tuhoutuu ja joutuu perikatoon kapitalismin vallitessa.

"Pienmaanomistuksen luonteeseen ei sovi työn yhteiskunnallisten tuotantovoimien kehitys, yhteiskunnalliset työmuodot, pääomien yhteiskunnallinen keskitys, suuressa mitassa harjoitettu karjanhoito eikä tieteen yhä laajentuva soveltaminen.

Koronkiskuruus ja verojärjestelmä johtavat välttämättä kaikkialla pienmaanomistajien kurjistamiseen. Pääoman kuluttaminen maan hintaan vie tämän pääoman pois maanviljelykseltä. Siitä johtuu tuotantovälineiden rajaton pirstoutuminen ja itse tuottajien pysyminen toisistaan eristettyinä." (Osuustoimintamenetelmät pientalonpoikaisten osuuskuntien muodossa, jotka esittävät erittäin suurta porvarillisesti edistyksellistä osaa, pystyvät vain heikentämään, mutta eivät lopettamaan tätä tendenssiä: samoin ei myöskään pidä unohtaa, että tällainen osuustoiminta tuottaa paljon hyötyä varakkaille talonpojille ja hyvin vähän, tuskin mitään, köyhälle joukolle, ja edelleen, että itse osuuskunnista tulee palkkatyön riistäjiä*.) "Suunnaton ihmisvoiman tuhlaus, yhä suurempi tuotannon ehtojen huononeminen ja tuotantovälineiden kallistuminen on maan pienomistuksen välttämätön laki." (Sama.)

Maataloudessa samoin kuin teollisuudessakin tapahtuu tuotantoprosessin kapitalistinen muodonmuutos vain "tuottajan marttyyriuden" hinnalla.

"Maatyöläisten hajaantuminen laajemmille alueille murtaa samalla heidän vastustuskykynsä, jotavastoin keskittyminen lisää kaupunkilaistyöläisten vastustuskykyä. Samoin kuin kaupunkilaisessa teollisuudessa saavutetaan myöskin nykyaikaisessa maanviljelyksessä tuottavuuden kohoaminen ja työn suurempi käyttömahdollisuus itsensä työvoiman hävittämisen ja raihnaantumisen hinnalla. Ja jokainen edistysaskel kapitalistisessa maanviljelyksessä on sekä edistysaskel taidossa riistää työmiestä että myöskin taidossa harjoittaa maan ryöstöviljelyä... Kapitalistinen tuotanto kehittää siis ainoastaan tekniikkaa ja yhteiskunnallisen työprosessin yhdistelmiä, mutta samalla se jäytää kaiken rikkauden alkulähteitä." ("Pääoma" I, 13 luvun loppu, s. 531—32 saks.).

* Leninin tekemä lisäys.

MAAMME TYÖKANSALLE, SUOMEN KOMMUNISTISEN PUOLUEEN JÄSENILLE

MAAMME TYÖTÄTEKEVÄT ovat syvän järkytyksen tuntein ottaneet vastaan tiedon Neuvostoliiton kansojen suuren johtajan, kaikkien maiden työtätekevien opettajan, kansamme ystävän ja auttajan toveri J. V. Stalinin kuolemasta.

Toveri Stalinin nimi on ehtymättömän innoituksen, miehuullisuuden ja sankaruuden lähde kaikille vapauden puolesta taisteleville

ihmisille. Leninin työtoverina ja hänen rinnallaan Venäjän vallankumouksen ja kansainvälisen työväenliikkeen suurimpana johtajana, maailman ensimmäisen sosialistisen valtion perustajana ja sen rakennustyön nerokkaana tiennäyttäjänä, kansojen fasisminvastaisen taistelun pelottomana johtajana toveri Stalinista on tullut työkansan voiman ja voiton vertauskuva. Hän on kansamme kiitollisessa muistossa rauhan ja kaikkien kansojen veljellisen yhteistyön puolustajana, maamme riippumattomuuden turvaajana, kansamme suurena ystävänä ja opettajana.

RASKAAN MURHEEN KESKELTÄ meitä rohkaisee tietoisuus, että toveri Stalinin maailmanhistoriallisesti merkityksellinen elämäntyö jatkuu edistyksellisen ihmiskunnan ponnistuksissa rauhan, kansojen vapauden, valoisan tulevaisuuden, sosialismin puolesta. Viime päivien kovat koettelemukset ovat liittäneet neuvostomaan kansat entistä lujemmin yhteen suojaamaan toveri Stalinin johdolla saavuttamiensa valtavien voittojen tuloksia. Ne ovat yhdistäneet rauhantahtoiset ihmiset kaikissa maissa entistä päättävämpään taisteluun sodanlietsojia vastaan. Luottamus ja rakkaus, jota kaikkien maiden työtätekevät tuntevat toveri Stalinia kohtaan, kohdistuu myöskin hänen työtovereihinsa, hänen ohjauksellaan karaistuneeseen Neuvostoliiton Kommunistisen Puolueen johtoon.

Suomen työtätekevät, maamme koko rauhantahtoinen kansa kunnioittaa toveri Stalinin elämäntyötä ponnistaen voimansa rauhan ja kansojen veljellisen yhteistyön edistämiseen toimien herkeämättä Neuvostoliiton ja Suomen kansojen keskinäisen luottamuksen ja naapuriystävyyden kehittämiseksi sekä sitä häiritsevien ennakkoluulojen poistamiseksi.

SUOMEN KOMMUNISTISEN PUOLUEEN KESKUSKOMITEA kehoittaa maamme kaikkia työtätekeviä syventymään tieteen suurmiehen, luovan marxilaisuuden nerokkaan edustajan ja vallankumouksellisen..., toveri Stalinin elämäntyöhön ja sen rikkaisiin opetuksiin.

Kunnia suuren Stalinin muistolle!

Lujittukoon Suomen ja Neuvostoliiton kansojen ystävyys!

Eläköön Stalinin puolue, Neuvostoliiton Kommunistinen Puolue!

Marxin — Engelsin — Leninin — Stalinin aatteet voittoon!

Suomen Kommunistisen Puolueen Keskuskomitea

Stalinin teot tulevat elämään vuosisatoja

G. M. Malenkovin puhe Stalinin hautaustilaisuudessa.

Kalliit maanmiehet, toverit ja ystävät. Kalliit vieraiden maiden veljet. Meidän puolueemme, neuvostokansa ja koko ihmiskunta on kärsinyt raskaan, korvaamattoman menetyksen. Opettajamme ja johtajamme, ihmiskunnan suuren neron Josef Vissarionovitš Stalinin maineikas elämäntaival on päättynyt. Näinä raskaina päivinä jakaa neuvostokansan syvän surun koko edistyksellinen ihmiskunta. Stalinin nimi on äärettömän rakas neuvostoihmisille, laajoille kansanjoukoille kaikissa maanosissa. Toveri Stalinin toiminnan suuruus ja merkitys on neuvostokansalle ja kaikkien maiden työtätekeville mittaamaton. Stalinin teot tulevat elämään vuosisatoja, ja kiitolliset jälkipolvet tulevat samoin kuin me kaikki ylistämään Stalinin nimeä.

Toveri Stalin omisti elämänsä työlle työväenluokan ja kaikkien työtätekevien vapauttamiseksi riistäjien ikeestä ja orjuudesta, työlle ihmiskunnan vapauttamiseksi hävityssodista, taistelulle työkansan vapaan ja onnellisen elämän puolesta maan päällä. Toveri Stalin, aikakautemme suuri ajattelija, kehitti luovassa hengessä marxismin-leninismin oppia uusissa historiallisissa olosuhteissa. Stalinin nimellä on

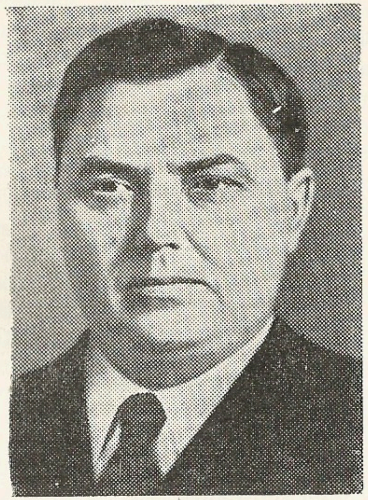

G. M. Malenkov.

oikeutetusti paikkansa ihmiskunnan koko historian suurimpien miesten, Marxin, Engelsin ja Leninin nimien rinnalla. Meidän puolueemme seuraa marxismin-leninismin suurta oppia, joka on antanut puolueelle ja kansalle voittamattoman voiman, taidon raivata uusia teitä historiassa.

VALTIOMME LUJUUS JA VOIMA

Lenin ja Stalin kävivät vuosikausia vaikeissa maanalaisissa oloissa taistelua Venäjän kansojen vapauttamiseksi itsevaltiuden ikeestä, tilanherrojen ja kapita-

listien sorrosta. Leninin ja Stalinin johdolla neuvostokansa toteutti valtavan käänteen ihmiskunnan historiassa, teki lopun kapitalistisesta järjestelmästä maassamme ja lähti kulkemaan uutta tietä, sosialismin tietä. Jatkaen Leninin työtä ja kehittäen alituisesti Leninin oppia, joka valaisee puolueelle ja neuvostovaltiolle tietä eteenpäin, toveri Stalin johdatti maamme sosialismin maailmanhistorialliseen voittoon, mikä turvasi ensi kerran ihmisyhteiskunnan vuosituhansia kestäneen olemassaolon aikana ihmisen harjoittaman toisen ihmisen riiston hävittämisen. Lenin ja Stalin perustivat maailman ensimmäisen työläisten ja talonpoikien valtion, meidän neuvostovaltiomme. Toveri Stalin työskenteli uupumatta neuvostovaltion lujittamiseksi. Valtiomme lujuus ja voima ovat tärkein ehto kommunismin menestykselliselle rakentamiselle maassamme.

Meidän pyhä velvollisuutemme on kehittää edelleen väsymättä ja kaikin puolin suurta sosialistista valtiotamme, rauhan ja kansojen turvallisuuden vankkaa tukilinnaketta.

Toveri Stalinin nimeen liittyy yhteiskunnan kehityksen historian erään kaikkein vaikeimman kysymyksen, kansallisuuskysymyksen, ratkaisu. Kansallisuuskysymyksen suurena teoreetikkona toveri Stalin turvasi ensi kerran historiassa valtavan monikansallisen valtion mittasuhteissa vuosisatoja kestäneen kansallisen eripuraisuuden hävittämisen. Toveri Stalinin johdolla puolueemme sai aikaan sen, että entisten sorrettujen kansojen taloudellinen ja sivistyksellinen takapajuisuus voitettiin, Neuvostoliiton kaikki kansakunnat yhdistettiin yhtenäiseksi veljesperheeksi ja kansojen ystävyys taottiin lujaksi.

Meidän pyhä velvollisuutemme on turvata neuvostomaan kansojen yhtenäisyyden ja ystävyyden jatkuva lujittuminen, monikansallisen neuvostovaltion lujittaminen. Maamme kansojen ystävyyden vallitessa eivät meille ole peloittavia enempää sisäiset kuin ulkoisetkaan viholliset.

ARMEIJAN LUJITTAMINEN

Toveri Stalinin välittömällä johdolla perustettiin, kasvoi ja vahvistui neuvostoarmeija. Maamme puolustuskunnon lujittaminen ja Neuvostoliiton asevoimien vahvistaminen olivat toveri Stalinin alituisen huolenpidon kohteina. Suuren sotapäällikkönsä generalissimus Stalinin johdolla neuvostoarmeija saavutti historiallisen voiton toisessa maailmansodassa ja vapautti Euroopan ja Aasian kansat fasistisen orjuuden vaarasta.

Meidän pyhä velvollisuutemme on lujittaa kaikin tavoin neuvostomaan mahtavia asevoimia. Meidän on pidettävä ne taisteluvalmiuden tilassa torjuaksemme musertavasti minkä tahansa vihollishyökkäyksen.

HYVINVOINNIN JATKUVA PARANTAMINEN

Toveri Stalinin väsymättömän työn tuloksena, hänen laatimiensa suunnitelmien mukaan puolueemme muutti entisen takapajuisen maan mahtavaksi suurteollisuuden ja kollektivisoidun maatalouden suurvallaksi ja loi uuden taloudellisen järjestelmän, joka ei tunne pulia eikä työttömyyttä.

Meidän pyhä velvollisuutemme on turvata sosialistisen kotimaamme jatkuva kukoistus. Meidän on kehitettävä kaikin tavoin sosialistista teollisuutta, maamme mahdin ja voimakkuuden perustaa. Meidän on kaikin tavoin lujitettava kollektiivitalousjärjestelmää, toimittava maamme kaikkien kollektiivitalouksien jatkuvan nousun ja kukoistuksen hyväksi, lujitettava työväenluokan ja kollektiivitalonpoikien ja sivistyneistön, kaikkien neuvostoihmisten aineellisen hyvinvoinnin jatkuvaa parantamista. Puolueemme ja hallituksemme velvoittavana lakina on huolehtia herkeämättä kansan parhaasta, sen aineellisten ja kulttuuritarpeiden tyydyttämisestä mahdollisimman täydellisesti.

PUOLUEEN JA KANSAN YHTENÄISYYS

Lenin ja Stalin perustivat ja karaisivat puolueemme suureksi yhteiskuntaa uudistavaksi voimaksi. Toveri Stalin opetti koko elämänsä ajan, ettei ole olemassa mitään ylevämpää kuin kommunistisen puolueen jäsenyys. Sitkeässä taistelussa vihollisia vastaan toveri Stalin suojasi puolueemme rivien yhtenäisyyden, rikkomattoman eheyden ja tiiviyden.

Meidän pyhä velvollisuutemme on lujittaa edelleenkin suurta kommunistista puoluetta. Puolueemme voima ja voittamattomuus on sen rivien yhtenäisyydessä ja tiiviydessä, tahdon ja toiminnan yhtenäisyydessä, puolueen jäsenten kyvyssä sulattaa oma tahtonsa yhteen puolueen tahdon ja toivomusten kanssa. Puolueemme voima ja voittamattomuus on eroittamattomassa yhteydessä kansanjoukkoihin. Puolueen ja kansan yhtenäisyyden perustana on se, että puolue alituisesti palvelee kansan etuja.

Meidän on varjeltava puolueen yhtenäisyyttä kuin silmäteräämme, lujitettava entistä enemmän puolueen katkeamattomia siteitä kansaan, kasvatettava kommunisteja ja kaikkia työtätekeviä voimakkaan poliittisen valppauden hengessä, leppymättömyyden ja lujuuden hengessä taistelussa sisäisiä ja ulkoisia vihollisia vastaan.

RAUHAN, DEMOKRATIAN JA SOSIALISMIN LEIRI

Suuren Stalinin johdolla on luotu rauhan, demokratian ja sosialismin mahtava leiri. Tässä

leirissä kulkevat kiinteässä velvesliitossa yhdessä neuvostokansan kanssa eteenpäin suuri Kiinan kansa ja Puolan, Tshekkoslovakian, Bulgarian, Unkarin, Romanian, Albanian, Saksan Demokraattisen Tasavallan ja Mongolian Kansantasavallan veljeskansat. Sitkeässä taistelussa puolustaa kotimaansa riippumattomuutta sankarillinen Korean kansa. Miehuullisesti taistelee vapaudesta ja kansallisesta riippumattomuudesta Vietnamin kansa.

Meidän pyhä velvollisuutemme on varjella ja lujittaa kansojen suurta saavutusta, rauhan, demokratian ja sosialismin leiriä, lujittaa demokraattisen leirin maiden kansojen ystävyyden ja solidaarisuuden siteitä. Meidän on lujitettava kaikin tavoin Neuvostoliiton ikuista järkkymätöntä veljellistä ystävyyttä suureen Kiinan kansaan ja kaikkien kansandemokratian maiden työtätekeviin.

NEUVOSTOLIITTO RAUHAN PUOLUSTAJANA

Kaikkien maiden kansat tuntevat toveri Stalinin rauhan suurena lipunkantajana. Toveri Stalin suuntasi neroutensa valtavan voiman rauhan puolustamiseen kaikkien maiden kansojen hyväksi Neuvostovaltion ulkopolitiikka, kansojen välisen rauhan ja ystävyyden politiikka, on uuden sodan valloilleen pääsemisen ratkaisevana esteenä ja vastaa kaikkien kansojen elinetuja. Neuvostoliitto on aina esiintynyt ja esiintyy edelleenkin rauhanasian puolustajana, sillä sen edut eivät ole erotettavissa maailmanrauhan asiasta. Neuvostoliitto on noudattanut ja noudattaa johdonmukaista rauhan säilyttämisen ja lujittamisen politiikkaa, uuden sodan valmistelua ja valloilleen päästämistä vastaan käytävän taistelun politiikkaa, kansainvälisen yhteistyön ja kaikkien maiden kanssa kehitettävien kauppasuhteiden politiikkaa, sellaista politiikkaa, jonka lähtökohtana on Leninin ja Stalinin määritelmä kahden erilaisen järjestelmän, kapitalistisen ja sosialistisen, pitkäaikaisen rinnakkaisen olemassaolon ja rauhallisen kilpailun mahdollisuudesta.

Suuri Stalin kasvatti meitä kansan etujen rajattoman antaumuksellisen palvelemisen hengessä. Me olemme kansan uskollisia palvelijoita, ja kansa tahtoo rauhaa, se vihaa sotaa. Tulkoon siis meille kaikille pyhäksi kansan toivomus miljoonien ihmisten veren vuodatuksen ehkäisemisestä ja onnellisen elämän, rauhallisen rakennustyön turvaamisesta.

Ulkopolitiikan alalla tulemme huolehtimaan ennenkaikkea siitä, että uusi sota ehkäistään ja että saamme elää rauhassa kaikkien maiden kanssa. Neuvostoliiton Kommunistinen Puolue ja Neuvostohallitus ovat sitä mieltä, että kaikkein oikeinta, tarpeellisinta ja oikeudenmukaisinta ulkopolitiikkaa on kaikkien kansojen välisen rauhan politiikka, joka perustuu keskinäiseen luottamukseen, on tehoavaa, nojautuu tosiasioihin ja saa tosiasioista vahvistuksen.

Hallitusten tulee uskollisesti palvella kansojaan, ja kansat janoavat rauhaa, kiroavat sodan. Rikollisia ovat hallitukset, jotka tahtovat pettää kansoja ja vastustavat kansojen pyhää toivomusta rauhan säilyttämisestä ja uuden verilöylyn ehkäisemisestä. Kommunistinen puolue ja neuvostohallitus pysyvät sillä kannalla, että kansojen välisen rauhan politiikka on ainoata oikeata, kaikkien kansojen elinetuja vastaavaa politiikkaa.

LENININ—STALININ ASIA TÄYDELLISEEN VOITTOON

Toverit! Johtajamme ja opettajamme suuren Stalinin poismeno elämästä velvoittaa kaikkia neuvostoihmisiä lisäämään moninkertaisesti ponnistuksiaan neuvostokansan edessä olevien valtavien tehtävien täyttämiseksi ja tehostamaan panostaan yhteiseen työhön kommunistisen yhteiskunnan rakentamiseksi, sosialistisen kotimaamme mahdin ja puolustuskunnon lujittamiseksi.

Neuvostoliiton työtätekevät näkevät ja tietävät, että mahtava kotimaamme kulkee uusiin saavutuksiin. Meillä on kaikki, mitä tarvitaan täydellisen kommunistisen yhteiskunnan rakentamiseen. Lujasti omiin ehtymättömiin voimiinsa ja mahdollisuuksiinsa luottaen neuvostokansa suorittaa suurta työtä kommunismin rakentamiseksi. Maailmassa ei ole olemassa voimia, jotka voisivat pysähdyttää neuvostoyhteiskunnan vähitellen tapahtuvan etenemisen kohti kommunismia.

Jää hyvästi, opettajamme ja johtajamme, kallis ystävämme oma toveri Stalinimme!

Eteenpäin tiellä Leninin-Stalinin suuren asian täydelliseen riemuvoittoon!

"MARXILAIS-LENINILÄISEN TEORIAN VOIMA on siinä, että se antaa puolueelle mahdollisuuden pysyä selvillä tilanteesta, ymmärtää ympärillä sattuvien tapahtumien sisäisen yhteyden, nähdä ennakolta tapahtumien kulun ja havaita ei ainoastaan sen, miten ja mihin tapahtumat kehittyvät nykyisin, vaan senkin, miten ja mihin niiden täytyy kehittyä tulevaisuudessa."

(Neuvostoliiton Kommunistisen Puolueen historia)

Stalin omisti koko elämänsä taistelulle kommunismin puolesta

V. M. Molotovin puhe Stalinin hautaustilaisuudessa.

Rakkaat toverit ja ystävät! Näinä päivinä me kaikki elämme syvän surun vallassa. Josef Vissarionovitsh Stalinin poismeno on suuren johtajan menetys ja samalla läheisen, oman, rajattoman rakkaan ihmisen menetys. Ja me, hänen vanhat, läheiset ystävänsä ja miljoonat ja taas miljoonat neuvostoihmiset, samoin kuin työtätekevät kaikissa maissa ja koko maailmassa hyvästelemme tänään toveri Stalinia, jota me kaikki olemme niin rakastaneet ja joka tulee aina elämään sydämissämme.

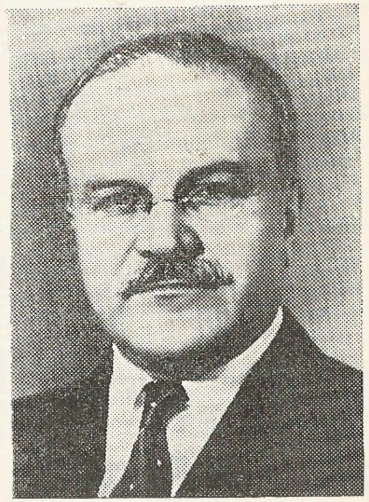

V. M. Molotov.

Toveri Stalin nimitti itseään Leninin oppilaaksi, Leninin, jonka kanssa hän loi ja rakensi suuren kommunistisen puolueemme, jonka kanssa yhdessä hän johti maamme kansojen vallankumouksellista taistelua tsaarinvaltaa ja kapitalismia vastaan, tilanherrojen ja kapitalistien vallan kukistamiseen saakka, jonka kanssa yhdessä hän loi ja rakensi sosialistisen neuvostovaltiomme, jonka kanssa yhdessä hän laski perustan silmiemme edessä kasvavalle pienten ja suurten kansojen veljelliselle yhteistyölle ja yhdistymiselle. Stalin on Leninin suuren asian suuri jatkaja.

Toveri Stalinin johtaman kommunistisen puolueen johdolla neuvostokansa rakensi sosialismin meidän maahamme ja ryhtyi toteuttamaan suurta aineellisen hyvinvoinnin ja kulttuuritason herkeämättömän nousun ohjelmaa, sai maailmanhistoriallisen voiton fasismista toisessa maailmansodassa ja heikensi siten ratkaisevasti Sosialististen Neuvostotasavaltojen liiton vihollisten voimia, vapautti Neuvostoliiton kansainvälisen eristyneisyyden olosuhteista ja turvatessaan rauhaarakastavien valtioiden voittamattoman leirin muodostumisen, valtioiden, joiden asukasluku on 800 miljoonaa ihmistä, avasi maallemme ihmisten vapaaseen työhön, todelliseen tasa-arvoisuuteen ja veljeyteen perustuvan kommunistisen yhteiskunnan rakentamisen valoisat näköalat.

LENIN JA STALIN OVAT MEIDÄT KASVATTANEET

Me voimme oikeutetusti ylpeillä siitä, että viimeisenä kolmenakymmenenä vuotena olemme eläneet ja työskennelleet toveri Stalinin johdolla. Meidät ovat kasvattaneet Lenin ja Stalin, olemme Leninin ja Stalinin oppilaita ja tulemme aina muistamaan, mitä toveri Stalin meille opetti viime päiviin asti, sillä haluamme olla Leninin uskollisia ja ansiokkaita oppilaita ja seuraajia.

Toveri Stalinin koko elämä, jota kirkasti kommunismiin tähtäävän kansanmiehen ja innostuneen taistelijan suurten aatteiden auringonvalo, on selvä ja elämänmyönteinen esimerkki meille kaikille. Stalin oli lähtöisin kansasta, tunsi aina verisiteensä kansaan, työväenluokkaan ja työtätekevään talonpoikaistoon, hän antoi kaikki valtavat voimansa, koko suuren neroutensa kansalle.

Vielä ollessaan nuori Stalin jo kirkkaalla älyllään näki ja ymmärsi syvästi, että meidän aikanamme kansa tulee löytämään tiensä onnelliseen elämään vain kommunismin puolesta käytävän taistelun tietä. Tämä määritteli hänen elämäntiensä. Stalin omisti itsensä, koko elämänsä varauksetta taistelulle kommunismin puolesta, uhrautuvalle taistelulle työtätekevien onnen puolesta, kansan onnen puolesta.

TEORIAN JA KÄYTÄNNÖN NEROKAS YHDISTÄJÄ

Stalin osasi aina yhdistää kommunistisen vallankumouksellisen jokapäiväisen vaikean toiminnan työväenjoukkojen keskuudessa marxilaisuuden teorian syvälliseen tutkimiseen. Sellainen hän oli nouruusvuosinaan Tbilisissä, Bakussa, sellainen hän oli Venäjän vallankumouksen myrskyisinä vuosina ja tsaarin taantumuksen vaikeina vuosina, jolloin hän oli lujasti yhteydessä Pietarin työläisiin, jolloin hän oli jatkuvasti ajojahdin alaisena, vainottuna, vankiloissa ja karkoituksilla.

Toveri Stalinin poikkeuksellinen lahjakkuus puolueemme ja neuvostovaltion verrattomana järjestäjänä ja marxismin-leninismin nerokkaana teoreetikkona kehittyi täydellisesti vallankumouksen ja sosialismin rakennustyön vuosina. Noina vuosina puolueemme kasvoi, nousi ja muuttui maamme sosialistisen vallankumouksen suureksi johtavaksi voimaksi ja sai johtavan voiman merkityksen koko kansainvälisessä työväenliikkeessä. Noina vuosina monikansallinen neuvostovaltio, josta oli tullut kansojen ystävyyden ja veljellisen yhteistyön käytännöllisen toteuttamisen esikuva, noina vuosina valtiomme, joka nojautui työväenluokkaan ja kolhoosita-

lonpoikaistoon, lujittui voittaneen sosialismin valtiona ja astui kommunistisen yhteiskunnan luomisen tielle.

Jättiläismäinen osuus näiden kaikkien asioiden johtamisessa, puolueemme ja neuvostovaltion voimien kehittämisessä kuuluu toveri Stalinille. Stalin ei kaikkina näinä vuosina vain joka päivä johtanut sosialismin rakennustyötä Neuvostoliitossa, vaan hän myös työskenteli jatkuvasti ratkaisten teoreettisia ongelmia, jotka koskevat kommunismin rakentamista meidän maahamme ja kansainvälisen kehityksen ongelmia kokonaisuudessaan valaisten marxismin-leninismin tieteen valolla Neuvostoliiton edelleenkehittymisen tietä, sosialismin ja kapitalismin kehittymisen lakeja nykyisissä olosuhteissa. Hän aseisti puolueemme ja koko neuvostokansan marxilais-leniniläisen tieteen uusin, mitä tärkeimmin löydöin, jotka moniksi vuosiksi valaisevat tiemme eteenpäin, kommunismin voittoon.

STALIN JOHTI VOITTOON

Stalin johti välittömästi punaisen armeijan voimien luomista ja järjestämistä ja sen maineikkaita taistelutekoja kaikkein ratkaisevimmilla rintamilla kansalaissodan vuosina.

Korkeimpana ylipäällikkönä Suuren isänmaallisen sodan vuosina Stalin johti meidät voittoon fasismista, mikä muutti perinpohjin tilanteen Euroopassa ja Aasiassa.

Stalinin uskollisina ja ansiokkaina seuraajina oleminen merkitsee, että on aina muistettava huolehtia herkeämättä neuvostoarmeijan ja sotalaivaston vahvistamisesta, mikä turvaa neuvostoasevoimien asianmukaisen valmiuden minkä tahansa hyökkääjän yrittäessä tähdätä iskunsa maatamme vastaan.

Stalinin uskollisina ja ansiokkaina seuraajina oleminen merkitsee myöskin, että on osoitettava asianmukaista valppautta ja lujuutta taistelussa kaikkia ja kaikenlaisia vihollistemme, imperialistien, hyökkäyshenkisten valtioiden asiamiesten juonia vastaan.

STALIN JOHTI RAUHAAN

Meidän neuvostovaltiollamme ei ole minkäänlaisia hyökkäyshenkisiä tarkoituksia ja sen taholta ei sallita puuttumista toisten valtioiden asioihin. Meidän ulkopolitiikkamme, joka on koko maailmassa tunnettu stalinilaisena rauhaarakastavana ulkopolitiikkana, on kansainkeskeisen rauhan varjelemisen politiikkaa, on järkähtämätöntä rauhan säilyttämisen ja lujittamisen politiikkaa, uuden sodan valmistelua ja valloilleen päästämistä vastaan käytävän taistelun politiikkaa, kansainvälisen yhteistyön ja kaikkien niiden maiden kesken kehitettävän kauppayhteyksien politiikkaa, jotka maat itsekin pyrkivät tähän.

Sellainen ulkopolitiikka vastaa neuvostokansan perusetuja ja samalla kaikkien rauhaarakastavien kansojen etuja. Meidän maassamme on toteutettu neuvostojärjestelmän perustalla sellaisen monikansallisen valtion luominen, joka laajuudeltaan, aineellisen mahdin kasvultaan ja kansallisen kulttuurin nousultaan ei löydä vertaa historiasta.

Kaikissa näissä asioissa ja ennenkaikkea kehitettäessä uusia ystävällisiä suhteita maamme kansojen kesken kuuluu toveri Stalinille erikoinen, erinomaisen suuri osuus. Tämän lisäksi Stalin ei ainoastaan johtanut monikansallisen neuvostovaltiomme kehitystä useiden vuosien kuluessa, vaan myös valaisi teoreettisesti tärkeimpiä nykyajan kansallisen ja siirtomaakysymyksen ongelmia myötävaikuttaen tässäkin marxismin-leninismin tieteellisten perusteiden kehitykseen.

NEUVOSTOKANSA USKOLLINEN KANSAINVÄLISYYDEN PERIAATTEELLE

Nykyisissä oloissa on kaikella tällä erikoisen tärkeä merkitys, varsinkin kansandemokratian valtioiden muodostamisen ja riippuvaisissa sekä siirtomaissa tapahtuneen kansallisen vapausliikkeen nousun yhteydessä.

Uskollisina proletaarisen internationalismin periaatteille kehittävät ja lujittavat Neuvostoliiton kansat herkeämättä veljellistä ystävyyttä ja yhteistyötä suuren Kiinan kansan kanssa, kaikkien kansandemokratian maiden työtätekevien kanssa ja ystävällisiä suhteita kapitalististen ja siirtomaiden työtätekevien kanssa, jotka taistelevat rauhan, demokratian ja sosialismin asian puolesta.

Rakkaat toverit ja ystävät!

Näinä raskaina päivinä me kaikki näemme erikoisen hyvin ja tunnemme jatkuvasti, millaisen mahtavan, horjumattoman ja vankan neuvostokansan rintavarustuksen muodostaa kommunistinen puolueemme, sen teräksinen yhtenäisyys ja sen katkeamaton yhteys työtätekeviemme kanssa. Seuratessaan suuren Stalinin neuvoja puolueemme antaa meille selvän suunnan taisteltaessa edelleen meidän maahamme rakennettavan kommunismin suuren asian puolesta. Meidän on tiivistyttävä vielä lujemmin, vielä kiinteämmin puolueemme keskuskomitean ympärille, neuvostohallituksen ympärille.

Stalinin kuolematon nimi tulee aina elämään sydämissämme, neuvostokansan sydämissä ja koko edistyksellisen ihmiskunnan sydämissä.

Maine hänen suurista teoistaan kansamme ja koko maailman työtätekevien hyväksi ja onneksi tulee elämään vuosisatoja.

Eläköön suuri, kaiken voittava Marxin-Engelsin-Leninin-Stalinin oppi!

Eläköön mahtava sosialistinen kotimaamme, sankarillinen neuvostokansamme!

Eläköön suuri Neuvostoliiton kommunistinen puolue!

Neuvostovaltion mahti on neuvostokansan yhtenäisyydessä

L. P. Berijan puhe Stalinin hautaustilaisuudessa.

KALLIIT TOVERIT JA YSTÄVÄT! On vaikeaa sanoin tulkita suurta surun tunnetta, joka näinä päivinä on vallannut puolueemme, maamme kansat ja koko edistyksellisen ihmiskunnan.

Ei ole enää Stalinia — Leninin suurta työtoveria ja hänen asiansa nerokasta jatkajaa. Luotamme on poistunut mies, joka on läheisin ja kallein kaikille neuvostoihmisille ja koko maailman miljoonille työtätekeville.

Suuren Stalinin koko elämä ja toiminta ovat innoittava esikuva uskollisuudesta leninismille, esikuva työväenluokan ja koko työtätekevän kansan uhrautuvasta palvelemisesta, esikuva työtätekevien sorron ja riistonalaisuudesta vapauttamisen asian uhrautuvasta palvelemisesta.

Suuri Lenin perusti puolueemme ja johdatti sen proletaarisen vallankumouksen voittoon.

Yhdessä suuren Leninin kanssa hänen nerokas työtoverinsa Stalin lujitti bolshevistista puoluetta ja loi maailman ensimmäisen sosialistisen valtion.

Leninin kuoleman jälkeen Stalin johti lähes 30 vuotta puoluettamme ja maatamme leniniläisellä tiellä. Stalin suojasi leninismin lukuisilta vihollisilta ja kehitti ja rikastutti Leninin oppia uusissa historiallisissa olosuhteissa. Suuren Stalinin viisas johto turvasi kansallemme sosialismin rakentamisen Neuvostoliitossa ja Neuvostoliiton maailmanhistoriallisen voiton Suuressa isänmaallisessa sodassa. Kommunismin suuri arkkitehti ja nerokas johtaja — kallis Stalinimme — aseisti puolueemme ja kansamme kommunismin rakentamisen suurenmoisella ohjelmalla.

NEUVOSTOKANSA ENTISTÄ TIIVIIMPÄNÄ

Sydämissämme on sammumaton tuska, ja menetys on äärettömän raskas, mutta tämänkään taakan alla ei murru kommunistisen puolueen teräksinen tahto, ei horju sen yhtenäisyys eikä vankkumaton päättäväisyys taistelussa kommunismin puolesta.

Puolueemme, joka on aseistettu Marxin, Engelsin, Leninin, Stalinin vallankumouksellisella teorialla ja joka on ottanut oppia työväenluokan ja kaikkien työtätekevien etujen puolesta käydyn taistelun puolivuosisataisesta kokemuksesta, tietää kuinka sen on toimittava kommunistisen yhteiskunnan rakentamisen turvaamiseksi.

Puolueemme keskuskomitea ja

L. P. Berija.

neuvostohallitus ovat maan johtamisessa läpikäyneet Leninin ja Stalinin suuren koulun.

Kansalaissodan ja intervention tulessa, rappiotilaa ja nälkää vastaan käydyn taistelun raskaina vuosina, taistelussa maan teollistamisen ja maatalouden kollektivisoimisen puolesta ja Suuren isänmaallisen sodan raskaina vuosina, jolloin ratkaistiin synnyinmaamme ja koko ihmiskunnan kohtalo, puolueen keskuskomitea ja neuvostohallitus ovat hankkineet — neuvostokansan sankarillista taistelua johtaessaan ja suunnatessaan — valtavan kokemuksen puolueen ja maan johtamisessa.

Tämän johdosta Neuvostoliiton kansat voivat vastedeskin täydellisesti luottaa kommunistiseen puolueeseen, sen keskuskomiteaan ja neuvostohallitukseensa.

Neuvostoliiton viholliset luulevat, että kärsimämme menetys johtaa hajaannukseen ja hämminkiin riveissämme.

Heidän laskelmansa ovat kuitenkin aiheettomia — heitä odottaa ankara pettymys.

Joka ei ole sokea, näkee, että puolueemme sille vaikeina päivinä tiivistää rivinsä entistä lujemmiksi, että se on yhtenäinen ja horjumaton.

Joka ei ole sokea, näkee, että Neuvostoliiton kaikki kansat ovat näinä surun päivinä veljesliitossa suuren Venäjän kansan kanssa entistä lujemmin tiivistyneet neuvostohallituksen ja kommunistisen puolueen keskuskomitean ympärille.

Neuvostokansa kannattaa yksimielisesti sekä neuvostovaltion sisä- että ulkopolitiikkaa.

TYÖLÄISTEN JA TALONPOIKIEN MURTUMATON LIITTO

Sisäpolitiikkamme perustuu työväenluokan ja kolhoositalonpoikaiston murtumattomaan liittoon, maamme kansojen veljelliseen ystävyyteen ja kaikkien kansallisten neuvostotasavaltojen lujaan yhteenliittymiseen yhtenäiseksi ja suureksi monikansaiseksi valtioksi — Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liitoksi.

Tämä politiikka tähtää valtiomme taloudellisen ja sotilaallisen mahdin jatkuvaan lujittamiseen, kansantalouden jatkuvaan kehittämiseen ja koko neuvostoyhteiskunnan kasvavien aineellis-

ten ja kulttuuritarpeiden enimpään mahdolliseen tyydyttämiseen.

Maamme työläiset, kolhoositalonpoikaisto ja sivistyneistö voivat työskennellä levollisesti ja luottavaisina, tietäen, että neuvostohallitus tulee huolellisesti ja herkeämättä suojelemaan niiden oikeuksia, jotka on kirjoitettu stalinilaiseen perustuslakiin.

NL:N ULKOPOLITIIKKA TÄHTÄÄ RAUHAAN

Meidän ulkopolitiikkamme on selvää ja ymmärrettävää. Neuvostovallan ensi päivinä Lenin määritteli neuvostovaltion ulkopolitiikan rauhanpolitiikaksi. Tätä rauhanpolitiikkaa toteutti herkeämättä Leninin asian suuri jatkaja, viisas johtajamme Stalin.

Neuvostohallituksen ulkopolitiikkana on vastedeskin oleva leniniläis-stalinilainen rauhan säilyttämisen ja lujittamisen politiikka, uuden sodan valmistelua ja valloilleenpäästämistä vastaan käytävän taistelun politiikka, kansainvälisen yhteistyön politiikka, tasapuolisuuden perustalla tapahtuvan kaikkia maita koskevain liikeyhteyksien kehittämisen politiikka.

Neuvostohallitus tulee vahvistamaan yhä enemmän veljellistä liittoa ja ystävyyttä, yhteistyötä yhteisessä taistelussa rauhan asian puolesta koko maailmassa, laajaa taloudellista ja kulttuuriyhteistyötä suuren Kiinan kansantasavallan kanssa, kaikkien kansandemokratian maiden sekä Saksan demokraattisen tasavallan kanssa.

Meidän veljemme ja ystävämme ulkomailla voivat olla vakuuttuneita siitä, että Neuvostoliiton kommunistinen puolue ja Neuvostoliiton kansat uskollisina proletaarisen internationalismin lipulle, Leninin ja Stalinin lipulle, tulevat edelleenkin lujittamaan ja kehittämään ystävyyssiteitä kapitalististen ja siirtomaiden työtätekevien kanssa, jotka taistelevat rauhan, demokratian ja sosialismin asian puolesta.

Syvät ystävyyden tunteet yhdistävät kansaamme sankarilliseen Korean kansaan, joka taistelee riippumattomuutensa puolesta.

Suuret johtajamme Lenin ja Stalin ovat opettaneet meitä herkeämättä kohottamaan ja hiomaan puolueen ja kansan valppautta neuvostovaltion vihollisten juonia ja salahankkeita vastaan. Nyt meidän on yhä enemmän tehostettava valppauttamme. Älköön kukaan ajatelko, että neuvostovaltion viholliset voisivat meidät yllättää.

Neuvostosynnyinmaan puolustamiseksi uljaat asevoimamme on varustettu kaikin nykyaikaisin asein. Sotilaamme ja matruusimme, upseerimme ja kenraalimme, jotka ovat rikastuneet Suuren isänmaallisen sodan kokemuksista, kykenevät asianmukaisesti kohtaamaan minkä tahansa hyökkääjän, joka rohkenee käydä mamme kimppuun.

NEUVOSTOKANSA LUOTTAA PUOLUEESEENSA JA HALLITUKSEEN

Valtiomme voima ja murtumattomuus ei ole vain siinä, että sillä on taistelussa karaistunut ja mainetta niittänyt armeija. Neuvostovaltion mahti on neuvostokansan yhtenäisyydessä, sen luottamuksessa kommunistiseen puolueeseen — neuvostoyhteiskunnan johtavaan voimaan — kansan luottamuksessa neuvostohallitukseensa. Kommunistinen puolue ja neuvostohallitus pitävät suuressa arvossa tätä kansan luottamusta. Neuvostokansa on yksimielisellä hyväksymisellään ottanut vastaan puolueemme keskuskomitean, ministerineuvoston ja SNTL:n korkeimman neuvoston puhemiehistön päätöksen niiden erittäin tärkeiden tehtävien toteuttamisesta, jotka tähtäävät maan koko elämän häiriintymättömän ja oikean johtamisen turvaamiseen.

Eräänä näistä tärkeistä päätöksistä on Leninin lahjakkaan oppilaan ja Stalinin uskollisen työ- ja taistelutoverin Georgi Maksimilianovitsh Malenkovin nimittäminen Neuvostoliiton ministerineuvoston puheenjohtajan paikalle.

Maamme ylimpien puolue- ja valtioelimien hyväksymät päätökset ovat olleet selvänä ilmauksena puolueen ja valtion johdon täydellisestä yhtenäisyydestä ja tiiviydestä puolueen ja valtion johtamisessa.

Tämä maan johdon yhtenäisyys ja tiiviys ovat takeena sen sisä- ja ulkopolitiikan menestyksellisestä toteuttamisesta, jota puolueemme ja hallituksemme ovat vuosien kuluessa Leninin ja Stalinin johdolla kehittäneet.

Stalin, samoinkuin Leninkin, on jättänyt puolueellemme ja maallemme suuren perinnön, jota on varjeltava kuin silmäterää ja väsymättä kartutettava.

Suuri Stalin kasvatti ja tiivisti ympärilleen valiojoukon taistelussa koettuja johtajia, jotka ovat oppineet leniniläis-stalinilaisen johtamisen taidon ja joiden harteille on langennut historiallinen vastuu Leninin alullepaneman ja Stalinin menestyksellisesti jatkaman suuren asian viemisestä voittoisaan loppuun.

Maamme kansat voivat olla varmoja siitä, että kommunistinen puolue ja Neuvostoliiton hallitus eivät tule säästämään voimiaan eivätkä elämäänsä puolueen rivien ja sen johdon teräksenlujan yhtenäisyyden säilyttämiseksi, Neuvostoliiton kansojen murtumattoman ystävyyden lujittamiseksi, neuvostovaltion mahtavuuden lujittamiseksi, marxismin-leninismin aatteisiin kohdistuvan uskollisuuden säilyttämiseksi ikuisesti ja sosialismin maan johdattamiseksi kommunismiin Leninin ja Stalinin neuvoja noudattaen.

Ikuinen kunnia rakkaalle ja kalliille johtajallemme ja opettajallemme — suurelle Stalinille!

MAO TSE-TUNG:

Suuri ystävyys

Mao Tse-tung.

Luotamme on ainiaaksi poistunut nykyajan suurin nero, maailman kommunistisen liikkeen suuri opettaja ja Leninin kuolematon työtoveri — toveri Josef Vissarionovitsh Stalin.

Toveri Stalinin teoreettinen samoin kuin käytännöllinenkin toiminta merkitsee verratonta panosta nykyiselle ajallemme. Toveri Stalin edustaa kokonaista aikakautta. Hänen toimintansa ansiosta neuvostokansa ja kaikkien maiden työtätekevät ovat muuttaneet koko kansainvälisen tilanteen. Tämä merkitsee, että oikeudenmukaisuuden, kansandemokratian ja sosialismin asia on maailmassa voittanut laajassa mittakaavassa, maapallon väestön yhden kolmasosan keskuudessa, joka käsittää yli 800 miljoonaa ihmistä. Tämän voiton vaikutus leviää päivä päivältä koko maailman jokaiselle kolkalle.

Toveri Stalinin kuolema on tuottanut koko maailman työtätekeville niin suurta surua, että sille ei löydy vertauskohtaa, ja liikuttanut syvästi koko maailman rehellisten ihmisten sydämiä. Tämä on osoituksena siitä, että toveri Stalinin asia ja hänen aatteensa ovat tulleet omiksi koko maailman laajoille kansanjoukoille ja muodostuneet voittamattomaksi voimaksi. Tämä voima johdattaa jo voittaneita kansoja edelleen voitosta voittoon ja tulee samanaikaisesti johtamaan myös siihen, että kaikki ne, jotka vielä viruvat paheisiin vajonneen, vanhan, kapitalistisen maailman ikeen alaisuudessa, voivat aloittaa rohkean hyökkäyksen kansanvihollisia vastaan.

Sosialistinen rakennustyö voiton perustana

Leninin kuoleman jälkeen neuvostokansa rakensi toveri Stalinin johdolla valoisan ja sädehtivän sosialistisen yhteiskunnan maailman ensimmäisessä sosialistisessa valtiossa, jonka Stalin Lokakuun vallankumouksen aikana yhdessä Leninin kanssa loi.

Sosialistisen rakennustyön voitto Neuvostoliitossa ei ole pelkästään neuvostokansan voitto, vaan se on maailman kaikkien kansojen yhteinen voitto. Ensiksikin tämä voitto kaikella tehokkuudella vahvisti marxismin-leninismin ehdottoman pätevyyden ja opetti kouriintuntuvasti koko maailman työtätekeville, miten niiden on kuljettava kohti onnellista elämää. Toiseksi tämä voitto antoi ihmiskunnalle mahdollisuuden tappaa fasistisen pedon toisessa maailmansodassa. On mahdotonta kuvitella, että ilman sosialistisen rakennustyön voittoa Neuvostoliitossa olisi voitu saavuttaa sodassa voitto fasismista. Voitto Neuvostoliiton sosialistisessa rakennustyössä samoin kuin fasisminvastaisessa sodassa saavutettu voitto ovat suoranaisesti vaikuttaneet ihmiskunnan kohtaloihin ja kunnia näistä voitoista lankeaa oikeutetusti suurelle toveri Stalinille.

Marxilaisen teorian monipuolinen kehittäminen

Toveri Stalin kehitti kaikinpuolisesti ja klassillisesti marxilais-leniniläistä teoriaa ja avasi uuden vaiheen marxismin kehityksessä. Toveri Stalin kehitti luovasti Leninin teoriaa kapitalismin epätasaisesta kehityksestä ja teoriaa sosialismin voiton mahdollisuudesta yhdessä maassa. Toveri Stalin antoi luovan osuutensa teoriaan kapitalistisen yhteiskunnan yleisestä kriisistä ja kommunismin rakentamisesta Neuvostoliitossa. Hän keksi ja perusteli nykyaikaisen kapitalismin taloudellisen peruslain ja sosialismin taloudellisen peruslain ja rikastutti siirtomaiden ja puolisiirtomaiden vallankumousteoriaa. Toveri Stalin kehitti luovasti myös leniniläistä teoriaa puolueen rakentamisesta. Kaikki tämä on entistä enemmän liittänyt yhteen koko maailman työläisiä ja kaikkia sorron alaisuudessa eläviä luokkia ja kansoja, minkä ansiosta työväenluokan ja kaikkien sorron alaisuudessa elävien kansojen taistelu vapautumisensa ja onnensa puolesta ja tässä taistelussa saavutetut menestykset ovat saavuttaneet niin suuren laajuuden.

Toveri Stalinin kaikki teokset merkitsevät kuolematonta panosta marxismin kehittämisessä. Hänen teoksensa "Leninismin perusteista" ja "Neuvostoliiton kommunistisen puolueen historian lyhyt oppikurssi" samoin kuin hänen viimeinen suurenmoinen teoksensa "Sosialismin taloudellisia ongelmia Neuvostoliitossa" merkitsevät marxismin-leninismin ensyklopediaa, yhteenvetoa maailman kommunistisen liikkeen kokemuksista viimeksi kuluneiden sadan vuoden ajalta. Hänen Neuvostoliiton kommunistisen puolueen 19. edustajakokouksessa pitämänsä puhe on kal-

lisarvoinen testamentti maailman kaikkien maiden kommunisteille.

"Älkää unohtako itää!"

Me kiinalaiset kommunistit löydämme maailman kaikkien maiden kommunistien tavoin toveri Stalinin suurista teoksista voittoihimme johtavat tiet.

Leninin kuoleman jälkeen toveri Stalin oli koko ajan maailman kommunistisen liikkeen keskeisin hahmo. Hänen ympärilleen ryhmittyneinä me saimme häneltä aina neuvoja ja ammensimme hänen teoksistaan aatteellista voimaa. Toveri Stalin suhtautui lämpimästi sorrettuja Idän kansoja kohtaan. "Älkää unohtako Itää!" oli suuri tunnus, jonka toveri Stalin antoi Lokakuun vallankumouksen jälkeen.

Kaikki tietävät, että toveri Stalin rakasti suuresti Kiinan kansaa ja oli sitä mieltä, että Kiinan vallankumouksen voimat ovat mittaamattomat. Kiinan vallankumousta koskevissa kysymyksissä hän osoitti mitä suurinta viisautta. Leninin-Stalinin oppia seuraten ja suuren neuvostovaltion ja kaikkien maiden vallankumouksellisten voimien tukeen nojautuen Kiinan kommunistinen puolue ja Kiinan kansa saavuttivat muutama vuosi sitten historiallisen voiton.

Suru on muutettava voimaksi

Tänään olemme menettäneet suuren opettajan ja mitä vilpittömimmän ystävän — toveri Stalinin. Se on suuri onnettomuus. Sen aikaansaamaa surua on mahdoton sanoin tulkita.

Meidän on muutettava suru voimaksi. Säilyttäen pyhänä muistoa suuresta opettajastamme Stalinista Kiinan kommunistinen puolue ja Kiinan kansa tulevat yhdessä Neuvostoliiton kommunistisen puolueen ja neuvostokansan kanssa rajattomasti lujittamaan suurta ystävyyttä, jota Stalinin nimi kirkastaa. Kiinalaiset kommunistit ja Kiinan kansa tulevat entistä suuremmalla hellittämättömyydellä tutkimaan Stalinin oppia ja neuvostoliittolaista tiedettä ja tekniikkaa voidakseen rakentaa valtiotaan.

Neuvostoliiton kommunistinen puolue on puolue, jonka ovat kehittäneet Lenin ja Stalin, puolue, joka on maailman etummaisin, kokenein ja teoreettisesti vahvin puolue. Tämä puolue on ollut esikuvana meille ja se pysyy sellaisena. Olemme syvästi vakuuttuneita siitä, että Neuvostoliiton kommunistinen puolue ja neuvostohallitus toveri Malenkovin johdolla ehdottomasti kykenevät jatkamaan toveri Stalinin työtä, viemään eteenpäin ja loistavasti kehittämään kommunismin valoisaa asiaa.

Ei voi olla pienintäkään epäilystä siitä, etteikö Neuvostoliiton johtama rauhan, demokratian ja sosialismin leiri muodostuisi entistä tiiviimmäksi ja entistä mahtavammaksi.

Toveri Stalinin oppi ja Neuvostoliitossa suoritettava sosialistinen rakennustyö ovat yli kolme-

VILLE PESSI:

Toveri Stalinin taistelu suurten ja pienten kansojen tasavertaisuuden puolesta

KUOLEMATTOMASSA PERINNÖSSÄ, jonka toveri Stalin jätti ihmiskunnalle, on kansallisuuskysymyksen luovalla teoreettisella kehittelyllä ja käytäntöön soveltamisella erittäin huomattava paikkansa. Liioittelematta voidaan sanoa, että toveri Stalin on syvällisemmin ja monipuolisemmin kuin kukaan hänen edeltäjänsä marxismin suurista klassikoista käsitellyt kansallisuuskysymyksen monimutkaisia probleemeja. Marxilais-leniniläisen kansallisuuspolitiikan tieteellisessä selvittelyssä toveri Stalin on tehnyt jättiläistyön. Hänen teoksensa "Marxilaisuus ja kansallisuuskysymys", kirjoituksensa ja puheensa ovat valaisseet

kymmentä vuotta vieneet ihmiskuntaa eteenpäin jättiläisaskelin. Nyt Neuvostoliitto on saavuttanut sellaisen mahdin, Kiinan kansanvallankumous sellaisen voiton ja maailman kansojen liike sortoa ja aggressiota vastaan sellaisen laajuuden ja meidän ystävyytemme ja yhteenliittymisemme rintama on siinä määrin lujittunut, että täydellä syyllä voidaan vakuuttaa, että me emme pelkää minkäänlaista imperialistista hyökkäystä. Me murskaamme kaikenlaiset imperialistiset hyökkäykset, ja kaikki katalat provokaatiot päättyvät romahdukseen.

Murtumaton ystävyys

Kiinan ja Neuvostoliiton kansojen suuri ystävyys on murtumaton, sillä se perustuu Marxin, Engelsin, Leninin ja Stalinin internationalismin suuriin periaatteisiin. Myös Kiinan ja neuvostokansojen ystävyys kansandemokratian maiden kansojen kanssa ja koko maailman kaikkien rauhaarakastavien, demokraattisten ja oikeudenmukaisten ihmisten keskeinen ystävyys perustuu näihin internationalismin suuriin periaatteisiin. Siksi se myös on murtumaton.

On ymmärrettävää, että tämän ystävyyden synnyttämät voimat ovat rajattomat, ehtymättömät ja todella voittamattomat. Vaviskoot kaikki imperialistiset hyökkääjät ja sodanlietsojat suuren ystävyytemme edessä!

Eläköön Marxin-Engelsin-Leninin-Stalinin oppi!

Eläköön vuosisatoja suuren Stalinin kuolematon nimi!

sorrettujen kansojen tietä ei vain Venäjällä, vaan kaikkialla maailmassa. Toveri Stalinin kehittämä teoria kansallisuuspolitiikan käytännöllisestä ratkaisusta, kansallisuussorron lopettamisesta, suurten ja pienten kansojen tasa-arvoisuudesta on toteutettu Neuvostoliitossa. "Kansallisuuskysymyksen suurena teoreetikkona toveri Stalin turvasi ensi kerran historiassa valtavan monikansallisen valtion mittasuhteissa vuosisatoja kestäneen kansallisen eripuraisuuden hävittämisen", toveri Malenkov lausui puheessaan toveri Stalinin hautajaistilaisuudessa. Imperialististen valtojen kauan sortama Kiina ja Euroopan kansandemokraattiset maat seuraavat Neuvostoliiton esimerkkiä kansallisuuskysymyksen ratkaisussa. Neuvostoliiton epäitsekkäällä veljellisellä avulla on ollut ratkaiseva merkitys näiden kansojen kehitykselle. Leniniläis-stalinilaisen kansallisuuspolitiikan sekä Neuvostoliiton esimerkin rohkaisemina siirtomaiden kansat taistelevat vapautuakseen imperialistisista orjuuttajistaan. Tällä hetkellä, jolloin amerikkalainen imperialismi pyrkiessään maailmanherruuteen polkee jalkoihinsa kansojen oikeuksia ja vapauksia, jolloin "porvaristo myy kansakunnan oikeuksia ja riippumattomuutta dollareista" (Stalin) on kansojen riippumattomuuden, itsenäisyyden ja tasavertaisuuden puolesta käytävällä taistelulla ensiarvoinen merkitys. Maailman kansat ovat ikuisesti kiitollisia siitä, että niillä on tässä taistelussa apunaan toveri Stalinin teokset, kirjoitukset ja puheet, jotka osoittavat kaikille kansoille tien vapauteen.

Toverit Lenin ja Stalin ja heidän johtamansa Neuvostoliiton Kommunistinen Puolue ovat johdonmukaisesti aina taistelleet kansallisuussortoa vastaan ja puolustaneet suurten ja pienten kansojen tasa-arvoisuutta. Ainoastaan bolshevikkien puolue taisteli tsaarinvallan aikana Venäjällä pienten kansojen kansallisten oikeuksien puolesta. Venäjän Sosialidemokraattinen Työväenpuolue hyväksyi toveri Leninin vaikutuksesta ensimmäisessä puoluekokouksessaan v. 1898 ohjelman, jossa Venäjän kansoille tunnustettiin itsemääräämisoikeus. V. 1903 pidetyssä toisessa puoluekokouksessa tätä periaatetta kehitettiin vaatimalla kaikille Venäjään kuuluville kansoille itsemääräämisoikeutta aina Venäjästä eroamiseen saakka, mikäli ne itse sitä haluavat. Sitä periaatetta toveri Lenin ja toveri Stalin soveltivat johdonmukaisesti myös Suomeen nähden jo tämän vuosisadan alusta lähtien. V. 1901 toveri Lenin kirjoitti Iskrassa voimakkaasti Suomen puolesta tsarismin harjoittamaa sortopolitiikkaa vastaan. Selostuksessaan Venäjän Sosialidemokraattisen Työväen Puolueen Yleisvenäläisessä VII konferenssissa huhtikuussa v. 1917 toveri Stalin sanoi:

"Millä tavalla on järjestettävä sorrettujen kansakuntien valtiollinen elämä? Tähän kysymykseen on vastattava, että Venäjään kuuluville sorretuille kansoille on annettava oikeus itse ratkaista kysymys siitä, tahtovatko ne jäädä Venäjän valtioon vaiko erota itsenäisiksi valtioiksi. Parhaillaan on esillä konkreettinen selkkaus Suomen kansan ja Väliaikaisen hallituksen välillä. Suomen kansan edustajat, sosialidemokratian edustajat vaativat Väliaikaiselta hallitukselta, että kansalle palautettaisiin ne oikeudet, jotka sillä olivat ennen sen liittämistä Venäjään. Väliaikainen hallitus kieltäytyy tästä eikä tunnusta Suomen kansaa suvereeniseksi. Kenen puolelle meidän on asetuttava? Ilmeisesti Suomen kansan puolelle, sillä ei ole ajateltavissa, että tunnustettaisiin minkään kansan väkivaltainen pidättäminen yhtenäisen valtion puitteissa. Esittäessämme kansojen itsemääräämisoikeuden periaatteen me kohotamme siten kansallisuussortoa vastaan käytävän taistelun yhteistä vihollistamme — imperialismia vastaan käytävän taistelun tasolle. Ellemme tätä tee, voimme joutua sellaisten ihmisten asemaan, jotka valavat vettä imperialistien myllyyn. Jos me, sosialidemokraatit, kieltäisimme Suomen kansalta oikeuden tuoda esiin eroamistahtonsa ja tämän tahdon toteuttamisoikeuden, niin me silloin joutuisimme tsarismin politiikan jatkajien asemaan."

Ollessaan marraskuussa v. 1917 Lokakuun vallankumouksen jälkeen bolshevikkien edustajana Suomen sosialidemokraattisen puolueen edustajakokouksessa toveri Stalin lausui puheessaan:

"Täydellinen vapaus oman elämänsä järjestämiseen Suomen kansalle samoin kuin muillekin Venäjän kansoille! Suomen kansan vapaaehtoinen ja rehellinen liitto Venäjän kansan kanssa! Ei minkäänlaista holhousta, ei minkäänlaista valvontaa ylhäältä käsin Suomen kansaan nähden! Sellaisia ovat Kansankomissaarien Neuvoston politiikan johtavat periaatteet."

Näiden periaatteiden mukaan neuvostovalta antoi toveri Leninin ja toveri Stalinin kädestä Suomelle itsenäisyyden. Joulukuun 31 pnä v. 1917 neuvostohallitus antoi Leninin ja Stalinin allekirjoittaman asetuksen, jossa Suomelle myönnettiin valtiollinen itsenäisyys. Se on nuoren neuvostovallan käytännöllistä kansakuntien tasa-arvoisuuden politiikkaa. Tällä toimenpiteellä toveri Lenin ja toveri Stalin pyrkivät hälventämään Suomen kansan Venäjän kansaa kohtaan tuntemaa epäluuloa ja luomaan molempien kansojen kesken vapaaehtoisen ja vilpittömän liiton.

Neuvostohallituksen kansallisen tasa-arvoisuuden politiikka antoi mahdollisuuden kahden naapurikansan, suuren ja pienen, tasa-arvoiseen ystävälliseen ja rauhanomaiseen suhteeseen. Mutta v. 1918 Suomessa valtaanpäässyt taantumus ei halunnut ystävyyttä, vaan päinvastoin lähti

hillitöntä natsionalistista kiihoitusta harjoittaen häikäilemättömän Neuvostoliiton-vastaisen politiikan tielle. Samat taantumuspiirit, jotka olivat aikaisemmin olleet mitä läheisimmässä yhteistyössä Suomen kansaa sortaneen tsaarin virkakunnan kanssa, olivat nyt valmiit liittoutumaan sen imperialistisen vallan kanssa, joka kulloinkin ajoi aggressiivisinta politiikkaa Neuvostoliittoa vastaan. Tosiasia on, että Suomen taantumukselliset ainekset ovat — kuten toveri O. W. Kuusinen sanoo — aina pelänneet maan jäämistä täysin riippumattomaksi ja hakemalla hakeneet imperialististen suurvaltain leiristä maalle holhoojaa, joka olisi heidän taantumuksellisen luokkasortonsa selkänojana kansan vapauspyrintöjä vastaan. Toveri Kuusinen kirjoittaa sattuvasti teoksessaan Suomen työväenliikkeen opetuksia: "Tuskinpa on maailmanhistoriassa ollut toista sellaista esimerkkiä, että kun pieni maa, joka oli kauan ollut suuren naapurivallan sorron alla, vihdoinkin sai nähdä sen onnenpäivän koittavan, että naapurikansa kukisti sortohallituksensa ja antoi pienelle maalle täyden vapauden, niin puolen vuoden kuluttua tämän pienen maan vallassaolijat jo päättivät vaatia ja yrittää anastaa laajoja alueita suuren naapurikansan maista!"

Tämä Suomen porvariston ja oikeistososialidemokraattisten johtajain vihamielinen politiikka johti Suomen kahteen sotaan Neuvostoliittoa vastaan. Näitten sotien aikana Neuvostoliitto ei vallannut Suomea eikä v. 1940 talvisodan päätyttyä vaatinut Suomelta edes sotakorvauksia. Toveri Molotov sanoi Neuvostoliiton Korkeimman Neuvoston istunnossa v. 1940 maaliskuussa, että Neuvostoliitto "rajoitti toivomuksensa vähimmäismäärän". Neuvostoliitto halusi ainoastaan taata luoteisrajansa turvallisuuden pyrkien edelleenkin säilyttämään mahdollisuuden molempien maiden rauhanomaisten suhteitten kehittämiselle.

On tunnettua, että Suomen hallitsevat piirit eivät tällöinkään halunneet rakentaa ystävällisiä suhteita Neuvostoliiton kanssa. Päinvastoin ne liittoutuivat Hitler-Saksan kanssa ja johtivat Suomen kansan uuteen sotaan Neuvostoliittoa vastaan, vaikka olivat täysin tietoisia siitä, että fasismin voitto toisessa maailmansodassa olisi merkinnyt Suomen täydellistä alistamista hitleriläisen tyranniuden valtaan. Tosiasiassa Suomen silloiset hallitsevat piirit olivat jo tuhonneet maan itsenäisyyden liittoutumalla sodassa natsi-Saksan kanssa.

Neuvostovaltion voiton ansiosta Suomi sai jälleen itsenäisyytensä. Uskollisena leniniläis-stalinilaiselle kansallisuuspolitiikalle Neuvostoliitto ei halunnut viime sodan jälkeenkään rajoittaa Suomen valtiollista suvereenisuutta ja kansallista riippumattomuutta. Päinvastoin Neuvostoliitto on Suomen suvereenisuuden ja riippumattomuuden varmin tuki ja turva niitä voimia vastaan, jotka pyrkivät alistamaan Suomen uusien sotaseikkailujen astinlaudaksi.

Toisen maailmansodan jälkeen Neuvostoliitto on monin tavoin auttanut Suomen kansaa selviämään turmiollisen politiikan seurauksista, joihin se oli sodan johdosta joutunut. Neuvostohallitus, kuten toveri Molotov lausui v. 1946 Pariisin rauhankonferenssissa, rajoittuu siihen, että "Suomi velvoitettaisiin suorittamaan mahdollisimman pieni korvaus, joka saattaa hyvittää vain vähäisen osan sen aiheuttamasta valtavan suuresta vahingosta."

Neuvostohallitus osoitti suurta jalomielisyyttään helpottaen monella tavoin Suomen sotakorvausmaksuehtoja. V. 1945 syksyllä neuvostohallitus pidensi toveri Stalinin ehdotuksesta sotakorvausten maksuaikaa kahdella vuodella. V. 1948 puolivälistä lukien Neuvostoliitto alensi 50 %:lla jälellä olevaa sotakorvausta. Kun Suomen talous on suuresti riippuvainen ulkomaista maan teollisuuden ollessa valtaosaltaan puunjalostusteollisuutta, auttoivat Neuvostoliiton sotakorvaustoimitukset samoin kuin Neuvostoliiton kanssa voimistunut kauppavaihto Suomen metalliteollisuuden kehittämistä, Suomen talouselämän monipuolistamista. Kaikki tämä on luonut edellytyksiä maan taloudelliselle riippumattomuudelle. Samanaikaisesti Suomi on saanut Neuvostoliitosta elintärkeitä tuotteita kuten viljaa, polttoaineita, teollisuuden raaka-aineita ym.

Toveri Stalin on esittänyt useissa yhteyksissä, että hyvien suhteitten kehittämisen Neuvostoliiton ja Suomen kesken tulee tapahtua molemminpuolisen tasavertaisuuden ja kunnioituksen pohjalla. Vastatessaan syksyllä v. 1944 Suomi—Neuvostoliitto-Seuran tervehdykseen hän kirjoitti: "En epäile sitä, että Neuvostoliiton ja Suomen välille luodaan ystävälliset suhteet molemminpuolisen kunnioituksen ja yhteistyön pohjalla."

Toveri Stalinin luottamus maittemme keskeisten ystävällisten suhteitten jatkuvaan lujittamiseen on saanut käytännössä vahvistuksen. Yhä laajemmat yhteiskuntapiirit Suomessa tunnustavat tänään toveri Stalinin suuren työn kansojemme keskeisten ystävällisten suhteitten kehittämiseksi. Neuvostoliiton suhtautuminen kansaamme kohtaan on esikuva suuren kansakunnan tasa-arvoisesta suhtautumisesta pieneen kansakuntaan, leniniläis-stalinilaisen kansallisuuspolitiikan noudattamisesta käytännössä. Puhuessaan Neuvostoliiton ja Suomen kesken solmitun Ystävyys-, yhteistyö- ja keskinäisen avunantosopimuksen merkityksestä 7. 4. 1948 toveri Stalin sanoi: "Monet eivät usko, että suhteet suuren ja pienen kansakunnan välillä voivat olla tasa-arvoisia. Mutta me neuvostoihmiset olemme sitä mieltä, että suhteet voivat

ja niiden täytyy olla sellaiset. Neuvostoihmiset ovat sitä mieltä, että jokaisella kansakunnalla — niin suurella kuin pienelläkin — on omalaatuiset erikoisuutensa oma erikoisluonteensa, joka kuuluu ainoastaan sille ja jota ei ole muilla kansakunnilla. Nämä erikoisuudet ovat se panos, jonka jokainen kansakunta antaa maailman kulttuurin yhteiseen aarreaittaan täydentäen ja rikastuttaen sitä. Tässä mielessä kaikki kansakunnat — pienet niin kuin suuretkin — ovat samanlaisessa asemassa ja jokainen kansakunta on yhdenvertainen minkä muun kansakunnan kanssa tahansa.

Tämän vuoksi neuvostoihmiset ovat sitä mieltä, että Suomi, vaikka se onkin pieni maa, esiintyy tässä sopimuksessa tasaarvoisena osapuolena Neuvostoliittoon nähden.

Ei ole montakaan sellaistasuurvaltain poliitikkoa, joka pitäisi pieniä kansakuntia tasaarvoisina suurten kansakuntien kanssa. Useimmat heistä katsovat pieniin kansakuntiin ylhäältä, yliolkaisesti. He ovat joskus valmiit menemään yksipuoliseen takuuseen pienten kansakuntien hyväksi. Mutta nuo poliitikot eivät yleensä ryhdy solmimaan tasaarvoisia sopimuksia pienten kansakuntien kanssa, koska he eivät pidä pieniä kansakuntia veroisinaan."

V. 1948 solmittu sopimus ystävyydestä, yhteistyöstä ja keskinäisestä avunannosta Neuvostoliiton ja Suomen kesken ja toveri Stalinin edellä mainittu puhe tuon sopimuksen merkityksestä muodostavat ohjelmallisen kokonaisuuden, jossa kuvastuu Neuvostoliiton ystävyyspolitiikka ei vain Suomen, vaan kaikkia kansoja kohtaan. Toveri Stalin taisteli kaikkien kansojen tasavertaisuuden puolesta. Toveri Stalin opettaa, että kansojen tasaarvoisuuden vastustajat kussakin maassa ovat myös oman kansansa vapauden vastustajia.

Toveri Stalinin, suurten ja pienten kansojen tasavertaisuuden puolustajan suuri esikuva velvoittaa kaikkien maitten kommunistisia puolueita moninkertaistamaan voimansa suojellakseen kansallista riippumattomuuttaan ja vapauttaan. Se oli toveri Stalinin ohje ja neuvo kapitalististen maiden veljespuolueille NKP:n XIX edustajakokouksessa: "Kansallisen riippumattomuuden ja kansallisen suvereenisuuden lippu on heitetty yli laidan. On epäilemätöntä, että te, kommunististen ja demokraattisten puolueiden edustajat, joudutte nostamaan tämän lipun ja viemään sitä eteenpäin, jos tahdotte olla maanne isänmaanystäviä, jos tahdotte tulla kansakunnan johtavaksi voimaksi. Kukaan muu ei voi sitä nostaa."

Suomen Kommunistinen Puolue ja koko maan demokraattinen liike eivät säästä voimiaan täyttääkseen omalta kohdaltaan tämän rakkaan opettajamme ja johtajamme neuvon.

Leninin — Stalinin uskollisen oppilaan Klement Gottwaldin muistolle

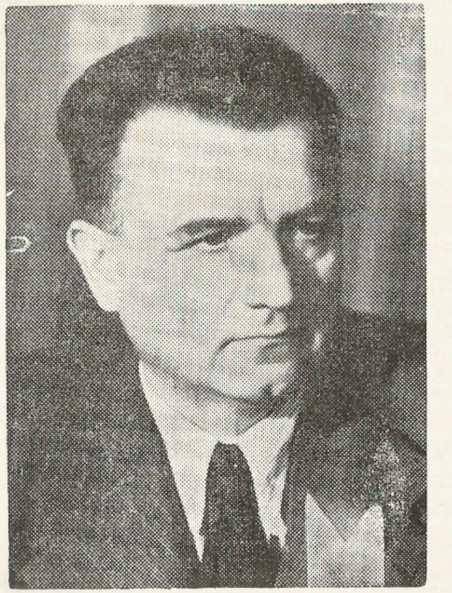

Klement Gottwald.

14. p:nä maaliskuuta saapui surusanoma Tshekkoslovakian kansan rakastetun johtajan, kansainvälisen työväenliikkeen huomattavan työntekijän, toveri Stalinin uskollisen oppilaan ja taistelutoverin Klement Gottwaldin kuolemasta. Toveri Gottwaldin poismeno on erittäin raskas menetys ennen kaikkea Tshekkoslovakian kansalle, joka hänessä kadotti vuosikymmenien taisteluissa karaistuneen kokeneen johtajan ja suuren isänmaan ystävän, mutta myös muiden maiden työtätekeville, jotka ovat saaneet osakseen toveri Gottwaldin ohjausta ja apua hänen toimiessaan kansainvälisen työväenliikkeen johtopaikoilla.

Toveri Klement Gottwald syntyi 23 päivänä marraskuuta 1896 Dedicissä, Moravian maaseutupiirissä köyhässä talonpoikaisperheessä. Jo 12-vuotiaana hänen oli mentävä oppipojaksi erään sukulaisensa käsityöläisverstaaseen Wieniin.

Wienissä, Itävalta-Unkarin pääkaupungissa käytiin kiihkeää luokkataistelua ja oleskelu siellä oli nuorelle Gottwaldille suurta elämänkoulua.

Gottwald ei voinut passiivisesti suhtautua käsityöläisoppilaan kurjaan asemaan, vaan hän alkaa etsiä vastausta mieleensä nouseviin kysymyksiin. Hän lukee paljon ja liittyy kuusitoistavuotiaana sosialidemokraattisen nuorison riveihin Wienissä ottaen siten ensimmäisen askeleensa aktiiviseen poliittiseen elämään.

Ensimmäisen imperialistisen maailmansodan aikana Gottwald armeijassa ollessaan esiintyi rohkeasti eri kansallisuuksiin kuuluvien sotilaiden oikeuksien puolesta ja joutui vainotuksi "poliittisesti epäluotettavana."

Tapaus, joka eniten vaikutti nuoreen Gottwaldiin ja kerralla antoi vastauksen hänelle siihen asti epäselviin kysymyksiin, oli kuitenkin Lokakuun suuri sosialistinen vallankumous Venäjällä. Klement Gottwaldille selvisi, että työväenluokan ihanteet ja aatteet voidaan toteuttaa vain silloin, kun työväenluokkaa johtaa johdonmukainen marxilainen puolue, sellainen kuin bolshevikkien puolue. Marxilaisen kirjallisuuden huolellinen tutkiminen lujitti tätä vakaumusta.

20-luvun vuosina, sosialidemokraattisen liikkeen syvän kriisin vuosina Klement Gottwald asettui horjumatta sosialidemokraattisen puolueen vasemman siiven kannalle. Tämä ryhmä muodosti myöhemmin perustetun Tshekkoslovakian Kommunistisen Puolueen ydinjoukon.

20-luvun tapaukset ja Tshekkoslovakian Kommunistien Puolueen syntyminen määrittelivät Klement Gottwaldin koko tulevan elämän suunnan. Syksyllä v. 1921 hän matkustaa Slovakiaan ja omisti siitä lähtien koko elämänsä täydellisesti työväenluokan asialle. Hän on slovakialaisten puoluelehtien "Spartakus", "Hlas L'udu" ja "Pravda Chudobyn" toimittajana. Viimemainittu oli kommunistisen puolueen pää-äänenkannattaja Slovakiassa. Samanaikaisesti toveri Gottwald on väsymätön agitaattori ja järjestäjä. Hän työskentelee joukkojärjestöissä ja jatkaa koko ajan teoreettisten tietojensa syventämistä opettaen myöskin toisia.

Voimistuneiden vainojen johdosta "Pravda Chudobyn" toimituksen oli pakko vuonna 1924 siirtyä Slovakiasta Moraviaan, Ostravaan. Suuressa teollisuuskeskuksessa Klement Gottwald kasvaa joukkojen vallankumoukselliseksi johtajaksi, joka koko tarmollaan ryhtyy taisteluun Tshekkoslovakian Kommunistisessa Puolueessa esiintyviä opportunistisia aineksia vastaan ja yhdistää ympärilleen tovereita, joiden kanssa hän käy taistelua puolueen bolshevisoimisen puolesta, puolueen aktivisoimiseksi Leninin—Stalinin periaatteiden hengessä,

taistelua puolueen puhdistamiseksi sen johtopaikoille tunkeutuneista vihamielisistä aineksista.

Opportunismia vastaan käymänsä johdonmukaisen taistelun ansiosta toveri Gottwald valitaan v. 1925 puolueen III edustajakokouksessa politbyron jäseneksi. V. 1926 hänet kutsutaan Prahaan, missä hän vuoteen 1929 asti johtaa Tshekkoslovakian Kommunistisen Puolueen Keskuskomitean agitaatio- ja propagandaosastoa.

Vv. 1926—29 puolue koki syvän sisäisen kriisin. Sen johtoon tunkeutui silloisen pääsihteeri Ilekin tapaisia porvariston asiamiehiä, jotka pyrkivät irroittamaan puolueen joukoista.

Tshekkoslovakian Kommunistisen Puolueen V edustajakokous v. 1929 merkitsi käännettä puolueen historiassa. Toveri Klement Gottwald piti siellä puheen, missä hän nojautuen toveri J. V. Stalinin periaatteellisiin asettamuksiin valaisi kysymyksiä kapitalismin väliaikaisesta "vakaantumisesta" ja uuden sodan vaarasta sekä Tshekkoslovakian ulko- ja sisäpoliittista tilannetta. Hän tuomitsi jyrkästi puolueen ilekiläisen johdon petturipolitiikan, joka kielsi joukkojen radikalisoitumisen, pyrki eristämään puolueen joukoista, riistämään siltä vallankumoukselliset näköalat ja siten tähtäsi puolueen hävittämiseen. Tällaisesta tilanteesta oli vain yksi ulospääsy: oli voitettava reformistiset perinteet, lyötävä ja voitettava opportunismi, jota Ilek kylvi puolueeseen.

Puolueen marxilais-leniniläinen ydinjoukko, jota Klement Gottwald johti, murskasi tässä edustajakokouksessa opportunistiset ja petturiainekset ja puhdisti puolueen heistä. Edustajakokous valitsi Klement Gottwaldin puolueen pääsihteeriksi. Seuraavana syksynä Klement Gottwald valittiin parlamenttivaaleissa edustajaksi Kansalliskokoukseen. Hänen ensimmäinen puheensa parlamentissa herätti innostusta työväenluokan joukoissa ja paniikkia porvariston leirissä.

Puolueen V edustajakokouksen jälkeen puolue omaksui nopeasti bolshevistiset taistelumetodit ja siitä muodostui kaupungin ja maaseudun työtätekevien laajojen joukkojen tunnustettu johtaja. Puolue johti lakkoja teollisuuden aloilla, työttömien liikehtimisiä ja maatyöläisten taisteluja Slovakiassa.

Puolueen VI edustajakokous, jossa Klement Gottwald viitoitti puolueen linjan edessäoleville taisteluille ankaran taloudellisen pulan ja fascismin hyökkäyksen olosuhteissa, merkitsee uutta askelta eteenpäin Tshekkoslovakian työväenliikkeen kehityksessä. Tunnus sosialististen työläisten yhteisrintamasta herätti suurta vastakaikua sosialististen puolueiden rivijäsenten keskuudessa. Tunnuksella "Leivän, työn, maan ja vapauden puolesta!" Kommunistinen puolue johti laajoja työläis- ja talonpoikaisjoukkoja menestykselliseen taloudelliseen ja

poliittiseen taisteluun. Se ilmeni erikoisesti kaivosmiesten suuren lakon aikana Pohjois-Tshekkiassa v. 1932 ja Taka-Karpatian talonpoikien taistelujen aikana samana vuonna. Ensinmainittu lakko muodostui kouluksi ei vain tshekkoslovakialaiselle vaan myöskin kansainväliselle proletariaatille ja Klement Gottwald selostikin sitä yksityiskohtaisesti Kominternin Toimeenpanevan Keskuskomitean XII istunnossa elokuussa v. 1932.

Hitleriläisen diktatuurin pystyttämisen jälkeen Saksassa keväällä v. 1933 ja sotapesäkkeen synnyttyä Euroopassa Tshekkoslovakian Kommunistinen Puolue Klement Gottwaldin johdolla voimisti taistelua työtätekevien laajan yhteisrintaman muodostamiseksi sodan ja fascismin uhkaa vastaan, yhteiskunnallisen ja kansallisen vapauden puolesta, Tshekkoslovakian tasavallan vapauden ja riippumattomuuden suojelemiseksi. Siksi porvaristo halusi pakottaa puolueen vaikenemaan ja raivata sen johtohenkilöt pois tieltä. Se antoi määräyksen Klement Gottwaldin ja muiden johtavien tovereiden vangitsemisesta.

Klement Gottwald matkusti Moskovaan, missä hän osallistui aktiivisesti työhön Kominternissa ja myös Kominternin toimeenpanevassa komiteassa, jonka jäsen hän oli vuodesta 1928. V. 1935 hänet valittiin Kominternin toimeenpanevan komitean sihteeriksi, jona hän toimi Kominternin hajoittamiseen asti v. 1943.

Toimeenpanevan keskuskomitean sihteerinä hän yhdessä toverien Dimitrovin, Pieck'in ym. kanssa muokkasi laajan ohjelman kansanrintamalle fascismia ja sotaa vastaan, demokraattisten oikeuksien, valtiollisen ja kansallisen riippumattomuuden suojelemiseksi, ohjelman, joka käsiteltiin ja hyväksyttiin Kominternin VII kongressissa v. 1935. "Me ehdotamme laajan kansanrintaman luomista pääoman hyökkäystä ja fascismia vastaan, rauhan puolesta imperialistista sotaa vastaan, työn, vapauden ja rauhan kansanrintaman luomista" — Klement Gottwald sanoi silloin vetoomuksessaan kaikille Tshekkoslovakian rehellisille ihmisille.

V. 1935 Tshekkoslovakian porvariston oli joukkojen painostuksesta peruutettava Klement Gottwaldin vangitsemismääräys. Hän palasi helmikuussa v. 1936 synnyinmaahansa.

Jo huhtikuussa v. 1936 Gottwald esiintyi Tshekkoslovakian Kommunistisen Puolueen VII edustajakokouksessa ja osoitti vaaran, joka uhkasi maan työtätekeviä korostaen, että puolueen on kiinnitettävä päähuomionsa kansan ja tasavallan suojelemiseen ulkoiselta viholliselta. Siinä yhteydessä hän korosti myöskin ystävyyden välttämättömyyttä Tshekkoslovakian ja rauhaarakastavan Neuvostoliiton kesken, Neuvostoliiton, joka on valmis takaamaan tasavallan vapauden ja

riippumattomuuden, kuten hän sanoi. Hän korosti, että valtiollisen riippumattomuuden suojelemiseen on vain yksi tie: "yhtyä, puolustautua ja siirtyä vastahyökkäykseen".

Kommunistien johdonmukainen, fascisminvastainen ja isänmaallinen tilanteen ja tehtävien määrittely voitti heille työtätekevien laajojen kerrosten luottamuksen. Porvarillisten ja nk. sosialististen puolueiden johtomiehet kieltäytyivät kuitenkin jatkuvasti yhteistoiminnasta kommunistien kanssa.

Jo ennen Münchenin sopimusta Klement Gottwald ilmoitti Tshekkoslovakian silloiselle presidentille Beneshille toveri Stalinin kehoituksesta, että Neuvostoliitto on valmis antamaan Tshekkoslovakialle sotilaallista apua taistelussa saksalaista hyökkäystä vastaan myöskin siinä tapauksessa, että Ranska sitä ei tee — mikä oli tshekkoslovakialais-neuvostoliittolaisen v. 1935 solmitun keskinäisen avunantosopimuksen ehtona avunantamiseksi Neuvostoliiton taholta — vieläpä siinäkin tapauksessa, että silloiset taantumukselliset Puola ja Romania kieltäytyvät päästämästä neuvostojoukkoja alueittensa läpi. Tshekkoslovakian porvarilliset vallanpitäjät pitivät kuitenkin parempana antautumista hitleriläisten ja niiden englantilais-ranskalaisten apurien edessä, jotka pettivät Tshekkoslovakian kansan, pettivät liiton Neuvostoliiton kanssa ja maan riippumattomuuden johdonmukaisen suojelemisen. Natsilainen Saksa miehitti niiden avulla Tshekkoslovakian.

Toveri Gottwaldin sanat, että Tshekkoslovakian riippumattomuuden turvaaminen on mahdollista vain lujassa liitossa johdonmukaista rauhanpolitiikkaa ajavan Neuvostoliiton kanssa, kävivät toteen.

Kun Tshekkoslovakia oli luovutettu hitleriläisille, alkoi Kommunistinen puolue Klement Gottwaldin johdolla taistelun Tshekkoslovakian tasavallan riippumattomuuden palauttamiseksi. Klement Gottwald johtaa taistelua Tshekkoslovakian kansojen miehittäjiä ja pettureita vastaan riippumattomuuden ja perinpohjaisten yhteiskunnallis-taloudellisten muutosten puolesta. Hän osoittaa tehtävät laajan kansanrintaman muodostamiseksi kaupungin ja maaseudun työtätekevien kesken. Hänen johdollaan kommunistit taistelevat lujittaakseen tshekkiläisten ja slovakialaisten kansojen veljesliittoa ja muodostaakseen kansallisen vapautuksen elimet.

Vapautettavan Tshekkoslovakian uuden järjestyksen periaatteet Klement Gottwald sisällytti ohjelmaluonnokseen, jonka hyväksyivät myöskin Lontoossa olevat porvarilliset emigrantit voitokkaan neuvostoarmeijan nopean etenemisen vuoksi. Ohjelma julkaistiin vapautuksen jälkeen huhtikuussa 1945 "Kosicen ohjelman" nimellä.

Klement Gottwaldille kuuluu ansio siitä, että sodan aikana, joulu-

kuussa v. 1943 Moskovassa solmittiin Tshekkoslovakian ja Neuvostoliiton kesken liittosopimus, joka takasi Tshekkoslovakialle riippumattomuuden ja laski lujan perustan Tshekkoslovakian valtavalle sodanjälkeiselle kehitykselle.

Kun Tshekkoslovakian itäinen osa oli vapautettu neuvostoarmeijan avulla hitleriläisestä ikeestä, Klement Gottwaldista tuli Kosicessa muodostetun Tshekkoslovakian tasavallan uuden hallituksen sijaispääministeri.

Hitleriläisen Saksan lopullisen murskaamisen ja neuvostosotajoukkojen suorittaman Tshekkoslovakian vapauttamisen jälkeen toukokuussa 1945, kansan voittoisan taistelun tuloksena Tshekkoslovakian työväenluokka kommunistisen puolueen johdolla, liitossa talonpoikaiston ja edistyksellisen sivistyneistön kanssa astui uudelle tielle, kansandemokraattisen Tshekkoslovakian rakentamisen tielle. Huolimatta porvarillisen ja erikoisesti silloisen presidentin E. Beneshin vastarinnasta Klement Gottwald sai aikaan syksyllä v. 1945 tärkeimpien teollisuudenalojen, pankkien, kaivosten ja metallitehtaiden kansallistamisen. Se oli uusi isku porvaristolle, taantumuksellisten fascististen puolueiden toiminnan kieltämisen ja pettureiden maan pakkoluvuttamisen jälkeen. Porvaristo ei kuitenkaan antautunut, vaan pyrki riistämään Kansallisen rintaman johdon työväenluokan ja kommunistisen puolueen käsistä.

Porvariston ensimmäinen yritys koetella voimiaan v. 1946 vaaleissa meni täysin myttyyn. Klement Gottwaldin johtama kommunistinen puolue sai lähes 40 % kaikista äänistä ja taantumuksen vihaamasta, mutta kaikkien työtätekevien rakastamasta Klement Gottwaldista tuli pääministeri.

Valtavana apuna vaaleihin valmistautumisessa oli maaliskuussa v. 1946 pidetty puolueen VIII edustajakokous ja Tshekkoslovakian Kommunistisen Puolueen Keskuskomitean vaalijulistus.

Puolueen VIII edustajakokouksessa Klement Gottwald korosti kommunistisen puolueen kunniakasta tietä, joka oli vienyt työtätekevät voittoon ja luonnehti todella demokraattisen kansan tasavallan rakentamisen tiet. Vaalijulistuksessaan Tshekkoslovakian Kommunistisen Puolueen Keskuskomitea nosti esille vaatimuksen uuden perustuslain laatimisesta ja Tshekkoslovakian taloudellisen jälleenrakentamisen ja rakennustyön 2-vuotissuunnitelman muokkaamisesta. Gottwaldin hallitus ottikin ne ohjelmaansa.

Taantumusainekset, jotka olivat sijoittuneet Kansallisen rintaman muiden puolueiden johtoon, pyrkivät kuitenkin ulkolaisten imperialistien määräyksestä estämään tämän suuren luovan työn . Niiden

politiikka oli suunnattu Kansallisen rintaman murskaamiseen, kommunistien eristämiseen joukoista, taantumuksellisen vastavallankumouksellisen vallankaappauksen valmisteluun. Klement Gottwald varoitti marraskuussa v. 1947 Tshekkoslovakian Kommunistisen Puolueen Keskuskomitean istunnossa näitä seikkailijoita siitä, että jokainen yritys taantumuksellisen valtiokaappauksen suorittamiseen tulee olemaan porvaristolle äärimmäisen vaarallinen.

Siitä huolimatta porvarilliset taantumusainekset totellen amerikkalais-englantilaisten imperialistien määräyksiä pyrkivät helmikuussa v. 1948 suorittamaan kansanvastaisen valtiollisen kaappauksen päämääränä Gottwaldin hallituksen kukistaminen, Tshekkoslovakian irroittaminen liitosta Neuvostoliiton kanssa ja sen muuttaminen amerikkalaisen hyökkäyksen tukikohdaksi.

Kommunistinen puolue nojautuen ennen kaikkea työväenluokan, työtätekevän talonpoikaiston ja edistyksellisen sivistyneistön voimiin astui taistelun johtoon pettureita vastaan, aseisti työläiset ja kutsui työtätekeviä suojelemaan kansandemokraattisia saavutuksia. Taantumuksen voimat estettiin toteuttamasta suunnitelmiaan ja työväenluokka täydensi voittonsa ottaen vallan kokonaan omiin käsiinsä. 25 päivänä helmikuuta 1948 Benesh oli pakoitettu kansanjoukkojen painostuksesta hyväksymään taantumuksellisten ministerien eroanomuksen, mikä oli tehty hallituspulan synnyttämiseksi ja Klement Gottwald muodosti Kansallisen rintaman uuden hallituksen, joka oli vapaa taantumus- ja petturiaineksista.

9 päivänä toukokuuta 1948, Prahan vapauttamisen kolmantena vuosipäivänä hyväksyttiin kansandemokraattiselle Tshekkoslovakialle uusi perustuslaki, joka oli laadittu Klement Gottwaldin aktiivisella osanotolla. Työtätekevien helmikuussa saavuttama voitto täydellistyi 14 päivänä kesäkuuta 1948, kun Klement Gottwald Beneshin eroanomuksen jälkeen valittiin tasavallan presidentiksi.

Eräinä tärkeimmistä imperialistien helmikuun salaliiton murskaamisen seurauksista oli myöskin hajaannuksen voittaminen työväenliikkeessä. Sosialidemokraattinen puolue yhtyi kommunistisen puolueen kanssa ja hyväksyi marxilais-leniniläisen ohjelman. Puolueen ja työväenluokan eteen nousi kysymys sosialismin nopeasta rakentamisesta.

28 päivänä lokakuuta 1948 hyväksyttiin 5-vuotissuunnitelma — maan rakentamisen ja jälleenrakentamisen suunnitelma. 5-vuotissuunnitelman luonnoksen oli laatinut Klement Gottwald.

Sosialismin rakentamisen päälinjan Klement Gottwald esitti Tshekkoslovakian Kommunistisen Puolueen IX edustajakokouksessa

v. 1949. Se on maan teollisen uudestirakentamisen linja ja maaseudun sosialisoimisen linja pientalouksien osuustoiminnallistamisen tietä.

Tshekkoslovakian kansa on kommunistisen puolueen ja toveri Klement Gottwaldin johdolla suurista vaikeuksista huolimatta saavuttanut suuria tuloksia. Työssään se on saanut apua Neuvostoliitolta, kuten kaikki muutkin kansandemokratian maat. Sosialismin rakentamista Tshekkoslovakiassa ei ole voinut estää myöskään Schlingin, Schermovan, Slanskyn ym. vihollisainesten tunkeutuminen puolueeseen ja sen johtopaikoille. Klement Gottwaldin johtama ja kasvattama Tshekkoslovakian Kommunistinen Puolue paljasti ja murskasi heidät siten taaten sosialismin rakentamisen voitokkaan eteenpäinmenon.

Tshekkoslovakian kansan syvä suru toveri Klement Gottwaldin poismenon johdosta ilmaisi suurta rakkautta ja luottamusta, jota kansa tunsi häntä kohtaan. Mutta surussa ilmeni myös kansan päättäväisyys seurata toveri Gottwaldin osoittamaa tietä kansandemokratian kehittämiseksi ja sosialismin rakentamiseksi lujassa liitossa Neuvostoliiton kansojen kanssa. Toimenpiteet, joita Tshekkoslovakiassa on suoritettu toveri Klement Gottwaldin kuoleman jälkeen — hänen karaistuneitten taistelutovereittensa toveri Antonin Zapotockyn valitseminen Tasavallan presidentiksi ja toveri Viliam Shirokyn valitseminen pääministeriksi — osoittavat, että Tshekkoslovakia pysyy horjumatta toveri Gottwaldin viitoittamalla tiellä. Laajat kansanjoukot lupaavat kehittää työsaavutuksiaan ja kaikin tavoin parantaa työtään synnyinmaansa hyväksi.

Kuin testamenttina Tshekkoslovakian kansalle kaikuvat toveri Gottwaldin sanat, jotka hän lausui viimeisessä puheessaan Prahassa lähtiessään toveri J. V. Stalinin hautajaisiin:

"Toveri Stalin opetti meitä aina, ettemme saa lannistua, emme saa menettää malttiamme minkäänlaisissa olosuhteissa. Sentähden me kohotammekin Stalinin neuvoa kuullen entistä korkeammalle Leninin—Stalinin lipun ja kuljemme päättävästi tietä, jonka Stalin on meille osoittanut, tietä sosialismin rakentamiseen . . ., tietä rauhan säilyttämiseen ja lujittamiseen."

Suomenkin Kommunistinen Puolue ja maamme kaikki työtätekevät tuntevat syvää kaipausta ja surua toveri Gottwaldin poismenon johdosta tietäen hänen suuren merkityksensä eräänä kansainvälisen työväenliikkeen huomatuimpana johtajana, uskollisena työväenluokan taistelijana, joka antoi koko elämänsä työväenluokan valoisamman tulevaisuuden, kansanvallan, rauhan ja sosialismin puolesta käytävälle taistelulle. Hänenkin muistoaan voimme kunnioittaa parhaiten lujittamalla työtämme Leninin—Stalinin suurten aatteiden puolesta.

AARNE SAARINEN:

Yhtenäisen työväenliikkeen ja rauhan vappu

VAPPU v. 1953 lähestyy. Sen merkitystä ilmentää, että työläiset ja työväenjärjestöt ovat kaikissa maissa jo kuukausia ennen valmistautuneet viettämään suurta juhla- ja taistelupäiväänsä. Työläiset New Yorkissa, Lontoossa, Pariisissa, Berliinissä, Moskovassa ja Pekingissä haluavat osoittaa voimaansa, yhteenkuuluvaisuuttaan ja vaatimuksiansa toukokuun 1. päivänä. Niin tekevät myös Helsingin ja maamme muiden paikkakuntien työläiset.

Päivän suurta merkitystä osoittaa sekin, että luokkavihollisemme, porvaristo, valmistautuu myös omalla tavallaan vastaanottamaan vappua. Se tulee, kuten aikaisemminkin kaikissa kapitalistisissa ja siirtomaissa mobilisoimaan väkivaltakoneistonsa, poliisit, santarmit ja sotaväen joko suoraan työväen mielenosoituksia vastaan tai "järjestyksen suojelemiseksi", missä avoin työväenvastainen esiintyminen ei ole mahdollista.

Jo kuusikymmentäkolme vuotta toukokuun 1. päivää on vietetty kansainvälisenä työväenluokan mielenosoitusten ja vaatimusten päivänä. Mutta sitä ei vietetä vain perinteen vuoksi. Sen elinvoimaisuus, sen työväenluokkaa yhä innostava vaikutus johtuu työläisten jatkuvasta pyrkimyksestä yhtenäisyyteen, pyrkimyksestä, jota kapitalistinen järjestelmä, kaikkiin työtätekeviin kohdistuva riisto ja siitä johtuva etujen yhteisyys ylläpitää. Toukokuun 1. päivän mielenosoitukset ovat alusta lähtien suuntautuneet kapitalismia ja sen kielteisiä ilmiöitä, riistoa, sortoa, nälkää, kurjuutta ja sotaa vastaan. Perinteellisenä työväenluokka viettää tätä päivää vain siksi, että kapitalismin kiroukset ovat tämän päivän kapitalistisessa maailmassa siirtyneet sukupolvesta toiseen ja painavat työväenluokkaa enemmän kuin aikaisemmin.

TOUKOKUUN 1. päivä ei ole yksinomaan perinteellinen juhlapäivä siitäkään syystä, että poliittisessa ja taloudellisessa tilanteessa jatkuvasti tapahtuvat muutokset vaikuttavat alituisesti myös työväenluokan asemaan kohottaen esille uusia, kullekin tilanteelle luonteenomaisia ja konkreettista ratkaisua vaativia kysymyksiä. Juuri tästä syystä työväenluokka joutuu kohottamaan kunakin toukokuun 1. päi-

vänä esille yleisten ns. perinteellisten tunnusten ohella myös joukon konkreettisia, tämän ajankohdan esille nostamia erikoistunnuksia ja vaatimuksia. Juuri tästä syystä jokainen vappu on vanha, perinteellinen juhlapäivä, mutta samalla kuitenkin alituisesti myös uusi, elävä ja työväenluokkaa innostava suuri päivä.

Myös tänä vappuna työväenluokka esiintyy edelliseen verrattuna muuttuneessa tilanteessa. Kapitalismin mätänemisprosessi jatkuu. Kapitalismin yleinen pula on edelleen syventynyt ja työväenluokan asema koko kapitalistisessa maailmassa jatkuvasti vaikeutunut. Rauhanomaisia tarpeita palveleva tuotanto on supistunut, työläisten palkkojen ostovoima alentunut, työttömyys uhkaavasti kasvanut ja hyökkäykset työtätekevien sosiaalisia etuja ja demokraattisia oikeuksia vastaan ovat voimistuneet.

Ratkaisevaa osaa tässä kehityksessä ovat edelleenkin näytelleet amerikkalaiset imperialistit ja kansallisen petospolitiikan tielle yhä selvemmin siirtynyt taantumuksellinen porvaristo ja oikeistososialidemokratia länsi-Euroopan ja muissa kapitalistisissa maissa. Luopumalla pala palalta kansallisen itsemääräämisoikeuden periaatteesta, alistumalla amerikkalaisten miehitykseen, toteuttamalla amerikkalaisten vaatimuksesta kauppasaarron toimeenpanoa Neuvostoliittoa ja kansandemokraattisia maita vastaan, sallimalla amerikkalaisten "elintapojen" juurruttamista omiin maihinsa, toimimalla YK:ssa ja muilla kansainvälisillä näyttämöillä amerikkalaisten imperialistien välikappaleina ja hyökkäämällä työväenluokan elinehtoja ja demokraattisia oikeuksia vastaan, mikä yhä useammin tapahtuu amerikkalaisten painostuksesta, ovat useimmat kapitalististen maiden hallitukset ja niitä tukevat puolueet muuttuneet avoimiksi kansallisen itsemurhapolitiikan ajajiksi, amerikkalaisen suurpääoman "viidenneksi kolonnaksi" omissa maissaan.

Tämä kehitys ei ole voinut tapahtua ilman voimistuvaa vastareaktiota kansanjoukkojen ja ennenkaikkea työväenluokan taholta. Hyökkäykset työtätekevien taloudellisia ja sosiaalisia etuja vastaan ovat viime ja kuluvan vuoden aikana synnyttäneet lakko- ja muiden joukkoliikkeiden voimistumisen ja laajentumisen. Luokkataistelu on kärjistynyt. Siirtomaakansojen työtätekevien luokkatietoisuuden ja kansallisen itsetunnon jatkuva kasvu on voimistanut niiden vapausliikettä. Kapitalististen maiden hallitsevien luokkien ja työväenluokan petturijohtajien epäkansallinen politiikka on voimistanut näissä maissa kansojen taistelua riippumattomuuden puolesta. Kasvava sodanvaara on voimistanut ja laajentanut rauhanliikettä, josta Kansojen Rauhankongressi on vaikuttavin osoitus.

Tämä kehitys tulee antamaan leimansa tulevalle toukokuun 1.

päivälle. Työväenluokka ja siirtomaakansat tulevat silloin kohottamaan esille entistä voimakkaammin vaatimuksia taloudellisen ja sosiaalisen asemansa parantamiseksi, täydestä työllisyydestä rauhanomaisen tuotannon puitteissa, kansojen välistä kaupankäyntiä estävien rajoitusten ja kansallisen sorron poistamiseksi sekä kansallisen itsemääräämisoikeuden ja rauhan turvaamiseksi. Työväenluokka tulee kohottamaan kansalliset liput entistä korkeammalle punalippujen keskeltä. Entistä voimakkaammin se tulee vaatimaan viiden suurvallan rauhansopimuksen aikaansaamista, joka turvaisi erimielisyyksien ratkaisemisen rauhanomaisin keinoin. Entistä vakavampana se tulee esittämään vaatimukset työstä, leveämmästä leivästä ja vapaudesta.

Erikoisen leiman ja sisällön toukokuun 1. päivälle tulee antamaan tieteellisen sosialismin ja kansainvälisen työväenliikkeen uranuurtajan ja suuren opettajan Karl Marxin kuoleman 70-vuotispäivä. Sopivampaa päivää hänen ja hänen työnsä kunnioittamiseksi ei voida ajatella. "Kommunistien liiton" uudelleenjärjestäjänä ja ensimmäisen internationaalen perustajana, sen käytännöllisenä ja teoreettisena johtajana ja kansainvälisen työväenliikkeen nerokkaana, henkisenä aseistajana Marxin nimi liittyy eroittamattomasti kansainväliseen työväenliikkeeseen. Siksi hänen nimensä ja työnsä tulevat merkkipäivän johdosta tänä vappuna pidettävissä mielenosoituksissa entistä näkyvämmin esille. Tunnus "kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen" tulee kaikumaan kaikissa maissa entistä voimakkaampana.

Kansainvälistä työväenluokkaa ja kaikkia rauhaa rakastavia kansoja on tänä vuonna kohdannut suuri menetys, toveri Stalinin kuolema. Hänen nimensä liittyy eroittamattomasti Marxin, Engelsin ja Leninin nimiin tieteellisen sosialismin kehittäjänä, sosialismin aatteiden käytäntöön soveltajana ja ensimmäisen sosialistisen valtion, kansainvälisen työväenliikkeen ja kansojen rauhanliikkeen suurena johtajana.

Tänä vappuna maamme työväenluokka kohottaa yhä korkeammalle Suomen lipun rinnalle Marxin, Engelsin, Leninin ja Stalinin lipun, jonka alla se tulee marssimaan osoittaen päättäväisyyttään puolustaa kansallista riippumattomuutta proletaarisen internationalismin hengessä.

Toukokuun 1. päivä on työväenluokan yhtenäisyyden päivä. Hajoitusyrityksistä huolimatta työläisiä elähdyttää tänä päivänä voimakkaammin kuin muulloin halu yhteiseen esiintymiseen. Vain työväenluokan viholliset ja ne, jotka pelkäävät työväen yhtenäistä esiintymistä, yrittävät tehdä voitavansa sen estämiseksi. Mutta työläisten ja työtätekevän talonpoikaiston etujen yhtenäisyys, myönteiset kokemukset yhtenäisestä esiintymisestä ja va-

EINO NEVALAINEN:

Työväenluokan ehdoton kurjistaminen kapitalistisen rationalisoinnin avulla

III

Rationalisoinnin tulokset

Tarkkoja laskelmia siitä, miten paljon maassamme viimeisten parinkymmenen vuoden aikana harjoitettu kapitalistinen rationalisointi on kohottanut työläisten työn voimaperäisyyttä ja alentanut palkkoja suoritettuun työmäärään verraten, on mahdoton esittää edes yksityisiltä tuotannon aloilta, koska siihen tarvittavia tilastoja, ei edes kunnollista palkkatilastoa ole olemassa. Tyydynkin seuraavassa poimimaan eräitä valaisevia esimerkkejä tuhansien samanlaisten joukosta.

Ehkä kaikkein selvimmin esiintyvät kapitalistisen rationalisoinnin työläisille tuhoisat seuraukset

---

pun perinteet painavat enemmän kuin hajoittajien ponnistukset. Työläisten ja työtätekevän talonpoikaiston lisääntyneet kielteiset kokemukset kapitalistisen vakauttamispolitiikan tuloksista voimistavat yhtenäisyyspyrkimyksiä. Helsingin Valmetin ja monien muiden työpaikkojen ja ammattiosastojen aloitteet eri puolilla maata yhtenäisten vappujuhlien aikaansaamiseksi osoittavat yhtenäisyystahdon voimistumista ja kasvavaa halua työläisissä yhteiseen esiintymiseen toukokuun 1. päivänä. Ei liene sellaista työläistä, joka asettuisi näitä pyrkimyksiä vastustamaan, joten edellytykset todella yhtenäisten vappujuhlien aikaansaamiseksi ovat olemassa. Jokainen luottamusmies, ammattiosaston ja ammattiliiton toimitsija, jolle työväenluokan yhtenäisyys on kallis asia, tulee tekemään voitavansa edistääkseen eri mielipidesuuntiin lukeutuvien työläisten ja heidän edustajiensa kesken juhlien järjestämisestä käytäviä neuvotteluja ja johtaakseen ne myönteiseen tulokseen.

Pääasia on, että työläiset mahdollisimman sankoin joukoin voivat kokoontua yhteiseen suureen juhlaansa. Kaikki työläiset ovat yhtä mieltä siitä, että työehtoihin on saatava parannuksia, että jokaiselle on turvattava työtä, että maamme riippumattomuutta ja rauhaa on puolustettava. Nämä ja monet muut yhteisesti sovittavat, kunkin työpaikan ja ammattialan erikoistunnukset yhdistäkööt maamme työtätekevät yhteiseen joukkoesiintymiseen tulevan toukokuun 1. päivänä.

Arabian tehtaassa. Arvo Hautala kertoo niistä "Raivaajassa" julkaisemassaan kirjoitussarjassa mm. seuraavaa:

"Vuonna 1939 kapselisaven valmistuksessa työskenteli 5 miestä valmistaen kapselimassaa 8 tunnissa 22 000 kg eli 4 400 kg työntekijää kohti. Viisi vuotta myöhemmin täysin samanlaisilla työvälineillä ja samanlaisissa olosuhteissa 4 miestä valmisti 39 000 kg päivässä eli 9 750 kg miestä kohti."[1] Työn voimaperäisyys oli siis kohonnut 5 vuodessa yli 100 %:lla. Se oli noussut jo sen rajan yli, josta edellä on ollut puhe, sillä Valtioneuvoston v. 1946 asettama tutkimuskomitea totesi mainitusta työstä (yhtyen dosentti Sven Erkkilän lausuntoon): "Massan valmistaminen on raskasta työtä ja on suoritettava kylmässä ja kosteassa ilmassa. Vain kiivaalla työtahdilla työntekijät ansaitsevat tässä riittävän toimeentulon. Ilmeistä on, että ainoastaan nuoret ja voimakkaat yksilöt pystyvät tällaista työtä suorittamaan. Aikaa myöten se johtaa työntekijäin ennenaikaiseen kulumiseen, terveyden heikkenemiseen." [2]) Hautala toteaakin, että käytäntö on osoittanut, miten vain harvat työläiset kestävät mainittua työtä 5 vuotta kauemmin.

Elintarviketeollisuudessa suoritetusta rationalisoinnista antaa erinomaisen havainnollisen kuvan "Uudessa Suomessa" julkaistu johtaja Kai Kivijärven haastattelu: "Viime vuonna (so. v. 1950) makeisten tuotanto ja myynti oli ennätysmäinen. Mm. Fazerin koko tuotanto oli... 2 1/2 kertaa suurempi kuin parhaana vuonna ennen sotia... Tuotannon suuri nousu saavutettiin suunnilleen samalla työvoimalla kuin tavallisesti eikä koneistuksessa tapahtunut suuria muutoksia." [1])

Jalkineteollisuudessa on rationalisointia suoritettu suurimmissa tehtaissa jo pitkän aikaa. Esitän pari esimerkkiä. Aaltosen kenkätehtaalla leikkasi työläinen v. 1917 9,5 tuntisen työpäivän aikana 30—35 paria päällisiä, mutta nyt 8 tunnissa 65—70 paria. Työväline, veitsi on aivan samanlainen ja myös kaavat vaikeudeltaan samanlaiset. Työ on kuitenkin suuresti vaikeutunut sen tähden, että leikkaajilta vaaditaan paljon suurempaa raaka-aineen säästöä kuin ennen. Kavetehtaalla oli eteenvetäjän valmistus v. 1938 120—130 paria, mutta nykyisin 350 paria päivässä aivan samanlaisilla välineillä. Samassa tehtaassa vuorien oikomisessa v. 1938 valmistus 120—130 paria, nyt 350 paria.

Kutomateollisuudesta aikaisemmin mainitsemani esimerkin lisäksi kerron tapauksen Turun Verkatehtaasta, kampalankaosastolta. Vuoteen 1950 saakka kertaajat työskentelivät ryhmäurakalla ja tuloksena oli 12 kg työntekijää kohden. Mainittuna vuonna suoritettiin työntutkiminen ajanottoineen ja hinnoittelua alentamalla työläiset pakotettiin kohottamaan tulos 40 kg:aan. Mitään muutoksia ei tapahtunut koneissa eikä työmenetelmissä. Seuraavana vuonna suoritettiin uusi aikatutkimus ja kunkin työläisen hoidettavien spindelien lukumäärä lisättiin 94:stä 188:aan ja samalla kohotettiin työntulos n. 60 kg:aan. Työvauhti muodostui sellaiseksi, että osa työläisistä ei sitä kestänyt, vaan heidät täytyi sijoittaa muihin töihin.

Metalliteollisuudessa Valmetin Pansion telakalla v. 1949 käytti 4 miehen työryhmä hinaajapalkin uloslyömiseen 420 tuntia. Nykyisin saman työryhmän on tehtävä tuo työ 315 tunnissa, jos mieli

---

[1]) Arvo Hautala: Rationalisointi ja ammatillinen liike. "Raivaaja" 4. 9. 1951.

[2]) Raivaaja 4. 9. 1951.

[1]) Uusi Suomi 24. 1. 1951.

päästä siedettävään ansiotasoon. Työ on käsityötä, muutoksia työmenetelmissä ei ole tapahtunut.

Nämä muutamat esimerkit riittävät osoittamaan, että kapitalistisen rationalisoinnin avulla kohotetaan työn voimaperäisyyttä joskus parissa vuodessa 3—4 kertaiseksi, varsin yleinen on 100 %:n kohoaminen. Kaikissa esittämissäni tapauksissa ei työpalkassa ole tapahtunut mitään oleellista muutosta.

Työn voimaperäisyyden kohoamista tapahtuu tietysti myös niillä aloilla, joilla rationalisointia ei ole harjoitettu, siitä pitävät urakkapalkat ja muut sellaiset keinot huolen. Kuitenkin noilla aloilla työn voimaperäisyyden kohoaminen käy tavallisesti paljon hitaammin. Siitä johtuen koko maan teollisuudessa suhde tuotannon määrän ja työntekijäin määrän välillä ei ole muuttunut niin paljon kuin rationalisoiduilla aloilla. Mutta varsin huomattava se kuitenkin on. Siitä antaa kuvan seuraava asetelma: [1] jossa vuodet 1936—37 on merkitty 100:ksi:

Vuosi	Teollisuustuotannon nettoarvo	Teoll.-työvoima	Teoll. tuottavuus
1927—29	61	81	75
1936—37	100	100	100
1947	126	122	103
1948	143	127	113
1949	151	128	118

V. 1949 valmisti siis kukin teollisuustyöläinen tuotteita keskimäärin 57 % enemmän kuin vv. 1927—29. Jokin osa tästä noususta tulee tietysti entistä parempien koneiden osalle, mutta varmaa on, että suurin osa siitä johtuu työn voimaperäisyyden kohoamisesta. Vuoden 1949 jälkeen kehitys on jatkunut samaan suuntaan varsin nopeasti. Suunnilleen edellä esitettyihin lukuihin verrattavissa olevien tietojen [1] perusteella voidaan v. 1951 teollisuuden tuottavuus laskea 136 pisteeksi, joten lisäys vv. 1927—1951 välisenä aikana olisi ollut kaikkiaan 81 %.

Kapitalistinen rationalisointi tähtää konveijerijärjestelmään. Kapitalistisessa rationalisoinnissa on vielä eräs puoli, jota emme ole toistaiseksi käsitelleet, nim. rationalisoinnin suuntaus konveijerijärjestelmään, "jotta kävisi mahdolliseksi yhä suurempi työn voimaperäistyttäminen ja automaattinen kontrolli" [2] kuten O. W. Kuusinen kirjoittaa. "Kapitalistinen rationalisointi — hän toteaa — merkitsee siis sanan varsinaisessa mielessä puserrusta, jonka tarkoituksena on saavuttaa jokaisen yksityisen työläisen työn mahdollisimman suuri voimaperäistyminen uudestijärjestämällä työprosessi konveijerijärjestelmän mukaiseksi tai periaatteellisesti samanlaisen automaattisen piiskasysteemin mukaiseksi ja kontrolloimalla työn voimaperäisyyttä." [3]

Kapitalistista rationalisointia tutkittaessa ei tätä Kuusisen määritelmää saa koskaan unohtaa, koska vain sen avulla työläiset voivat löytää oikean suhtautumistavan kokonaisten työosastojen ja tuotantolaitosten työn rationalisointiin, samoin kuin siihen liittyvään uusien koneiden käytäntöönottamiseen. Jos tuollainen yleinen rationalisointi tähtäisi ainoastaan entistä paremman organisaation aikaansaamiseen, tarpeettomien kuljetusten välttämiseen jne., olisi asia työläisille jo-

1) "Tehostaja" N:o 9, v. 1950, s. 630.

1) Kansallis Osake Pankki: Taloudellinen katsaus N:o 2, v. 1952, ss. 67—68.

2) O. W. Kuusinen: Kansainvälisiä kysymyksiä, s. 42.

3) Sama, s. 41.

takuinkin yhdentekevä, mutta kun tuollaiset toimenpiteet liittyvät tavallisesti pyrkimykseen ottaa käytäntöön konveijeri- eli liukuhihnajärjestelmä, jossa työläisen alistaminen konejärjestelmän alaiseksi toteutetaan lopullisesti, eivät työläiset voi olla omien etujensa vuoksi sellaisia pyrkimyksiä vastustamatta.

Konveijerijärjestelmä, jonka klassillisena esikuvana on kaikille tunnettu Fordin autotehtaissa USA:ssa sovellettu tai jokin samanlainen järjestelmä, jossa työ on siinä määrin jaettu alkeellisiin osiinsa, että melkein kuka tahansa pystyy sitä suorittamaan, ja jossa pakko-ohjatut automaattikoneet (joiden nopeuteen työläinen ei voi vaikuttaa) niveltyvät yhtenäiseksi konejärjestelmäksi, niin että työn vauhti ei enää lainkaan riipu työläisistä, poistaa yleistyessään ne rajat, joihin työn voimaperäisyyden kohottaminen on vielä tähän mennessä pysähtynyt. Asia on nim. niin, että ilman näitä järjestelmiä saabutetaan kohta, jolloin työn voimaperäisyyden kohottaminen ei ole enää mahdollista työpäivää lyhentämättä, koska työläinen ei enää kykene tekemään 8 tuntia työtä kiihdytetyllä vauhdilla.

Mutta konveijerijärjestelmä poistaa tämän rajan tai siirtää sen ainakin paljon kauemmas, koska se supistaa ammattitaitoisten ja yleensäkin työläisten tarvetta. Teollisuuden reserviarmeija lisääntyy valtavasti, niin ettei kapitalistien tarvitse enää lainkaan olla huolissaan työvoiman saamisesta ja riittämisestä. Nyt voidaan työläinen kuluttaa loppuun muutamassa vuodessa. Konveijerin vauhtia nopeutetaan, työläisen on suoritettava sen äärellä osansa työstä niiden sekuntien aikana, jotka on säädetty. Ellei hän sitä kykene tekemään, hänet korvataan toisella yhä lisääntyvästä vara-armeijasta. Samalla työn voimaperäisyyden kohotessa voidaan palkkoja alentaa sekä työläisten välisen kilpailun kiihtymisen että ammattitaitovaatimusten alentumisen ansiosta.

Vaikka Suomessa kapitalistinen rationalisointi on toistaiseksi monilla aloilla rajoittunut yksinomaan tai melkein yksinomaan aikatutkimuksien suorittamiseen, on kuitenkin edellä kuvattua konveijerijärjestelmää jo siellä täällä sovellettu käytäntöön ja epäilemättä sen käyttö tulee meilläkin laajenemaan kaikkine työläisille haitallisine seurauksineen, elleivät he kykene sitä estämään.

Ns. aloitetoiminta

Kaikessa rationalisointia selostavassa kirjallisuudessa korostetaan, miten tärkeätä on voittaa työläisten luottamus ja kannatus rationalisoinnin puolelle, niin että he eivät vain alistu aikatutkimuksiin yms., vaan auttavat työntutkijoita suunnittelemalla näiden kanssa yhdessä uusia, entistä tehokkaampia työmenetelmiä, vieläpä lisälaitteita koneisiin, raaka-aineiden säästämistä jne.

Toisen maailmansodan jälkeen ovat kapitalistit meillä tässä suhteessa päässeet monissa tehtaissa varsin pitkälle. Se ilmenee ns. aloitetoiminnan laajenemisessa monilla aloilla heti sodan jälkeisinä vuosina. Toiminta on tehtaiden johdon järjestämää; pienillä palkkioilla kiihoitetaan työläisiä esittämään menetelmäparannuksia tai sitten pieniä täydennyksiä koneisiin. Sikäli kuin työläiset on saatu narratuksi tällaiseen toimintaan, on siitä kapitalisteille monenlaista hyötyä. Ensiksi välitön hyöty tuotantokustannusten alenemisen ja tavallisesti myös palkkojen alenemisen muodossa. Toiseksi tekevät nuo keksinnöt joskus mahdolliseksi vähentää työläisten lukumäärää, kuten kävi Karhulan Konepajalla, missä eräs työläinen v. 1948 ehdotti siirtymistä koneelliseen val-

mistukseen omassa työssään. Ehdotus toteutettiin, keksijälle maksettiin palkkiona 25.000 mk., mutta kuukauden perästä hänelle annettiin lopputili, koska ko. työssä ei nyt enää tarvittu niin paljon työläisiä. Näinhän ei tosin aina käy, monasti keksijä saa jäädä työhön, mutta kuitenkin joitakin hänen tovereitaan erotetaan.

Aivan yhtä oleellisia ovat aloitetoiminnan välilliset seuraukset, tai kuten "Tehostaja" niitä nimittää, psykologiset seuraukset sen suunnatessa työläisten huomion pois epäkohdista, pienistä palkoista, tappavan yksitoikkoisesta työstä jne. ja ohjatessa heitä etsimään parannusta yksityisin keinoin, metsästelemään noita pieniä palkkioita ja tehtaan johdon suosiota toisten työläisten kustannuksella.

Maamme työläisten kunniaksi on sanottava, että viime aikoina aloitetoiminta on alkanut kuivua kokoon. Syynä siihen on ollut toisaalta ilmeinen epäsuhde, joka vallitsee maksettujen palkkioiden ja parannusten kapitalisteille tuottaman hyödyn välillä ja toisaalta se, että työläiset ovat kokemuksensa perusteella todenneet koko toiminnan johtavan urakkahinnoittelujen alentamiseen ja siten työn voimaperäisyyden kohoamiseen.

Miten kapitalistiseen rationalisointiin on suhtauduttava?

Lopuksi lienee syytä muutamalla sanalla tarkastella kysymystä työläisten etujen mukaisesta suhtautumisesta rationalisointiin, vaikka vastaus lieneekin jo kaiken edellä sanotun perusteella melko selvä. Kaikkien väärinkäsitysten välttämiseksi haluan aluksi korostaa, että olen koko ajan puhunut kapitalistisesta rationalisoinnista, joka sekä olemukseltaan että menetelmiltään eroaa Neuvostoliitossa ja kansandemokratioissa laajassa mitassa suoritettavasta työn tuottavuuden kohottamisesta, joka saa ilmauksensa mm. sosialistisessa kilpailussa ja stahanovilaisessa liikkeessä. Helposti ymmärrettävistä syistä porvarallisella ja oikeistososialidemokraattisella taholla nämä kaksi aivan eri asiaa sekoitetaan toisiinsa ja koetetaan houkutella kapitalististen maiden palkkatyöläisiä suostumaan työnsä voimaperäisyyden kohottamiseen ja riiston tehostamiseen sillä perusteella, että työläiset niissä maissa, joissa he itse omistavat tuotantolaitokset ja työskentelevät itseään varten, pyrkivät lisäämään työnsä tuottavuutta kohottaakseen siten koko kansan elintasoa. Tässä kirjoituksessa käsitellään siis vain kapitalistista rationalisointia, jota ei sosialistisissa maissa harjoiteta missään muodossa.

Kaikissa kapitalistisissa maissa työläiset pitkiä aikoja vastustivat rationalisointia aina siihen saakka, kunnes reformististen ammatillisten järjestöjen johtajat saatiin sen puolelle ja näiden onnistui hämätä työläiset. Mutta kaikesta hämäyksestä huolimatta useimmat työläiset tajuavat edelleenkin ainakin vaistomaisesti rationalisoinnin vahingollisuuden ja suhtautuvat siihen epäluuloisesti. Tätä terveen luokkavaiston sanelemaa suhtautumista Folke Fridell kuvaa erinomaisesti kertoessaan työn tutkijain ilmaantumista erääseen ruotsalaiseen kutomoon:

"He tulevat auttamaan meitä kilpailemaan ulkomaiden kanssa. On ihan välttämätöntä, että me noudatamme heidän määräyksiään, jos haluamme saada korkeamman elintason. He etsivät kuolleita minuutteja. Minuutti toisensa jälkeen noukitaan pois kuolleesta ajasta. Kutojattaret seisovat liian suoraselkäisinä. He saavat määräyksen kumartua

enemmän. Tai sitten he ovat liian kumarruksissa ja heidän täytyy oikaista koukistuneita selkiään... Samanlaista on kaikkialla. Valkeat ihmiset tulevat sisään ja vakoilevat. Seuraavat meitä aamusta iltaan. Heidän tungettelevat katseensa tekevät meidät hermostuneiksi ja vihaisiksi. Kello kädessä he laskevat työajan ja yllyttävät. Sen täytyy käydä nopeammin. Ainakin muutamia sekunteja nopeammin. Koko meidän olemassaolomme riippuu siitä. Me emme käsitä, kuinka tärkeä tuo kysymys on. Nyt ovat vaarassa työ ja koti ja lapset... Mutta joka tapauksessa me vihaamme heitä. Me pidämme heitä raatoja syövinä, ryöstöretkellä olevina korppikotkina. Me emme siedä heidän urkkimistaan." [1)]

Tällainen on työläisten vaistomainen reaktio rationalisointiin Ja se, kuten useimmat muutkin terveen luokkavaiston sanelemat reaktiot on pohjimmaltaan aivan oikea, mutta sen heikkous on siinä, että se voidaan suhteellisen helposti hävittää taitavasti suoritetun propagandan avulla. Fridell antaa muutamilla lauseilla myös käsityksen tuon propagandan sisällöstä Ruotsissa: rationalisointi on välttämätön Ruotsin teollisuuden kilpailukykyisyyden lisäämiseksi ulkomaiden markkinoilla jne.

Kirjoituksen alkupuolella mainitsin, että meillä oikeistososialidemokraatit, joukossa myös SAK:n johtajat, perustelevat rationalisoinnille myönteistä kantaansa tavallisesti sillä, että se helpottaa työläisten työtä kohottamalla työn tuottavuutta, tekee mahdolliseksi palkkojen kohoamisen aina niiden työläisten kohdalta, joiden työ rationalisoidaan, ja samalla on välttämätön perusta koko työväenluokan elintason

1) Folke Fridell: Kuolleen miehen käsi, ss. 158—159.

nousulle sen lisätessä yhteiskunnallisen tuotteen kokonaismäärää.

Kaksi ensimmäistä väitettä on jo edellä todistettu perättömiksi. Kapitalistinen rationalisointi voi tietysti joskus johtaa myös työn tuottavuuden kohoamiseen, mutta sen peruspyrkimyksenä on työn voimaperäisyyden kohottaminen, ts. sen avulla työläiset pakotetaan kuluttamaan entistä enemmän energiaansa tunnin, päivän jne. aikana. Rationalisointi ei yleensä johda työläisten palkkojen nousuun, vaan niiden alentumiseen, kuten olemme todenneet. Tämän toteavat myös oikeistososialidemokraatit kirjoittaessaan porvarillisissa ammattilehdissä asiasta. Niinpä Lindblom kirjoittaa "Tehostajassa":

"Mutta kun käytäntö osoittaa, että edelleen pyritään laajalla rintamalla alati uudistettavien tutkimusten avulla saamaan aikaisempien tutkimusten perusteella määrättyyn hinnoitteluun uusi, entistä alempi hinta työnsuoritukselle, ei ole lainkaan ihme, jos epäluottamus tutkimusten objektiivisuuteen kasvaa..." ja edelleen: "Käytännössä tullaan ennen pitkää toteamaan, että elintason kohottaminen tuotantoa kohottamalla on vain vaalilause, jolla työntekijät yritetään saada ponnistamaan ansionsa ja työtuloksensa määrättyä astetta korkeammalle, jotta se ajan tullen taas putoaisi lähtökohtaansa." [1)]

Tuskinpa asiaa voi sen selkeämmin sanoa. Siihen on vain vielä lisättävä, että vaikka työläisen realipalkka väliaikaisesti hiukan kohoaisikin, siihen saakka kunnes hinnoittelua alennetaan tai normeja korotetaan, tuo aina vähäinen ja lyhytaikainen nousu ei kykene korvaamaan lisääntynyttä energian kulutusta, joten työläisen asemassa tapahtuu ehdoton kurjistuminen, vaikka työn voi-

1) Tehostaja N:o 9, v. 1950.

maperäisyys ei vielä olisikaan noussut niin suuresti, että se johtaisi ennenaikaiseen työkyvyn menettämiseen.

Yhtä perusteeton on uskottelu, että rationalisointi lisäisi yhteiskunnallista tuotantoa ja tekisi siten mahdolliseksi myös työväenluokan elintason yleisen kohoamisen. Se on perusteeton jo sen vuoksi, että kapitalistisessa yhteiskunnassa työläisten palkan suuruus ei suinkaan riipu yhteiskunnallisen tuotannon määrästä, vaan työvoiman arvosta, joka pysyy pitkiä aikoja suunnilleen samana tai tarkemmin sanoen laskee kapitalismin kehittyessä ja erikoisen nopeasti nyt imperialismin kaudella.

Toiseksi väite on perusteeton sen tähden, että rationalisointi ei oleellisesti vaikuta yhteiskunnan kokonaistuotannon lisääntymiseen. Kun monien kapitalististen maiden teollisuustuotanto on pysynyt melkein samalla tasolla vuodesta 1913 lähtien, ei siihen ole ollut syynä liian vähäinen rationalisointi, vaan kapitalistisen tuotantotavan yhä syvenevät ristiriidat, ennen kaikkea laajojen työtätekevien joukkojen maksukykyisen kysynnän supistuminen, joka tekee mahdottomaksi kapitalistisen tuotannon laajentamisen, koska laajentaminen ei tuota riittäviä voittoja. Lähtemättä merta edemmäksi kalaan viittaan vain meidän maamme kotimarkkinateollisuuden nykyiseen asemaan. Sen piirissä on suoritettu rationalisointia viimeisinä vuosina erikoisen tarmokkaasti, tuotanto nousi viime vuoteen saakka, varastot ovat täynnä jalkineita, tekstiilituotteita jne. Mutta mitä työläiset siitä hyötyvät? Työn voimaperäisyys on kohonnut, palkat alentuneet, työläisiä vähennetään tai he saavat työskennellä vajaita viikkoja nimenomaan sen tähden, että tuotanto on mm. rationalisoinnin ansiosta noussut. Elintason kohoamisen asemesta tapahtuu huomattavaa elintason alenemista. Ja näin käy aina kapitalismin vallitessa.

Toisaalta kapitalistisen tuotantotavan anarkia johtaa jatkuvasti suunnattomaan taloudellisten arvojen tuhlaukseen ja tuhoamiseen jo normaaliaikoinakin tuhansien tarpeettomien välikäsien, tarpeettoman suurten varastojen, tuottamattomien kuljetusten ja keinottelun johdosta. Mitä taas pula-aikoihin tulee, niin silloin tuhotaan tuotantovoimia säälimättä: tehtaat seisovat, työläiset ovat työttöminä, vieläpä valmiita tavaroita hävitetään. Sotien aikana ja jo niihin valmistauduttaessa tämä tuhlaus saa suorastaan mielettömät mittasuhteet, kuten on tälläkin hetkellä asianlaita koko kapitalistisessa maailmassa. Ennen kuin tämä tuhlaus lakkaa, on turhaa väittää yhteiskunnan etujen vaativan sitä säästöä, minkä rationalisointi tuottaa yksityisissä tehtaissa työläisten kustannuksella.

Niin ollen rationalisointi ei tuota työläisille muuta kuin vahinkoa ja siksi työläisten omat edut vaativat sen vastustamista kaikissa kapitalistisissa maissa, sen vastustamista kaikissa muodoissaan, koska siihen liittyvät vähäiset parannukset, tarpeettomien liikkeiden poistaminen, parempien työmenetelmien etsiminen jne. (silloinkin kun niitä suoritetaan) ovat kapitalistisessa rationalisoinnissa vasta kymmenennellä tilalla ja aina yhtyneenä säälimättömään työn voimaperäisyyden kohottamiseen niin erottamattomasti, ettei toista voi hyväksyä hyväksymättä samalla toistakin.

V I L L E L O H T A N D E R :

On välttämätöntä perusteellisesti tutustua J. V. Stalinin tieteellisiin teoksiin

Toveri Stalinin tieteellinen työ on siksi laaja, että sen pintapuolinenkin esittely vaatisi useampia kirjoitussarjoja. Seuraavassa on tarkoitus antaa vain muutamia viitteitä, miten aikamme arvokkaimman tieteellisen työn tutkimiseen olisi paneuduttava. Ohjeemme koskevat erikoisesti itseopiskelijoita ja ennen kaikkea niitä tovereita, jotka piirien ja osastojen kokouksissa ovat ottaneet itsesitoumuksia teoreettisen tasonsa kohottamiseksi.

Tähän mennessä Stalinin erästä perusteosta, Neuvostoliiton Kommunistisen Puolueen historiaa on tutkittu pääasiassa puolueen alue- ja piirikouluissa sekä eri järjestöjen ja työläisten opintokerhoissa. Varsinaisena itseopiskeluaineena sitä on käytetty vielä verrattain vähän, siitä huolimatta, että siinä on helppotajuisessa muodossa esitetty mitä syvällisimmät marxilais-leniniläisen teorian — työväenluokan tieteellisen maailmankatsomuksen — sekä bolshevikkipuolueen strategian ja taktiikan peruskysymykset.

NKP:n historian tutkimisesta on paljon hyötyä ja opittavaa nykypäivien työtätekevien parempien elinehtojen, demokraattisten oikeuksien sekä onnellisemman tulevaisuuden puolesta käytävälle taistelulle. Siksi NKP:n historian tulisi kulua jokaisen puolueenjäsenen ja itseopiskelijan käsissä, varsinkin kun opiskelun avuksi on saatavissa Sirolan kirjeopiston kirjekurssi.

Toveri Stalinin viimeisellä teoksella ”Sosialismin taloudellisia ongelmia Neuvostoliitossa” on mitä suurin merkitys marxilais-leniniläiselle teorialle ja kaikelle käytännölliselle työllemme. Tässä teoksessa on selvitetty objektiivisten taloudellisten lakien olemus ja merkitys ja ihmisten mahdollisuus vaikuttaa niihin, siinä osoitetaan kapitalismin ja sosialismin peruslait. ”Tässä teoksessa”, kuten toveri Malenkov sanoo, ”on kaikin puolin tutkittu sosialistisessa yhteiskunnassa vaikuttavat yhteiskunnallisen tuotannon ja aineellisen omaisuuden jakamisen lait, määritelty sosialistisen talouden kehityksen tieteelliset perusteet ja osoitettu sosialismista vähitellen kommunismiin siirtymisen tiet. Tutkimalla taloudellisen teorian kysymyksiä toveri Stalin on vienyt kauas eteenpäin marxilais-leniniläistä poliittista taloustiedettä.”

Tämän teoksen opiskelu on aloitettu useiden piiri- ja alueko-

miteain sekä puolueosastojen aktiivien keskuudessa. Opiskelu tapahtuu pääasiassa itseopiskeluna Sirolan kirje-opiston kurssin avulla. Siinä on osoitettu tarpeellinen lisäaineisto ja tehty apukysymykset, jotka helpottavat opiskelijoita teoksen käsittelyssä. Itseopiskelijain ryhmät kokoontuvat tavallisesti kerran tai kahdesti kuukaudessa yhteisiin seminaareihin tai neuvontatilaisuuksiin luetun ja epäselvien kysymyksien selvittämiseksi. Näin piirien, alueiden ja osastojen puolueaktiivi valmistautuu jo kevät- ja kesäkaudella ohjaajiksi osastoissa ja ryhmissä syksyllä aloitettavaa teoksen opiskelua varten. Stalinin teos on julkaistu — paitsi päivälehtiemme liitteenä lokakuun 12 pnä 1952 — erikoisena kirjasena nimellä "Sosialismin taloustieteellisiä probleemeja Neuvostoliitossa", sekä v. 1952 "Kommunistissa" N:o 11. Kommunistissa on julkaistu ja tullaan jatkuvasti julkaisemaan lisäaineistoa teoksen rikkaan sisällön selvittämisen avuksi.

Kuin naulankantaan myös Suomen porvariston kohdalta sattuvat toveri Stalinin NKP:n XIX edustajakokouksessa kommunististen ja työväenpuolueiden edustajille lausumat sanat, että porvaristo on muuttunut kansallisen vapausliikkeen pääviholliseksi ja myy kansakunnan oikeuden ja riippumattomuuden dollareista. Tämän vahvistavat täysin maamme porvariston ja oikeistososialidemokraattien Amerikan määräyksestä suorittamat markan devalvoinnit ja uudet rahanarvon laskun suunnittelut, liittyminen Amerikan johtamaan kansainväliseen pankkiin, valuuttarahastoon ja tullisopimukseen, kaupan suuntaaminen lännen pulatalouteen, pitkäntähtäimen ohjelmat, ns. vakauttamissuunnitelmat, amerikkalaisen kulttuurin mainostus ja ihannointi, kansallisen kulttuurin hyljeksiminen jne.

Täyttääksemme kunnialla toveri Stalinin samassa puheessa antaman ohjeen demokraattisten vapauksien, kansallisen riippumattomuuden sekä suvereenisuuden lipun nostamisesta ja eteenpäin viemisestä, joka myös Suomessa on langennut Kommunistisen puolueen ja demokraattisen liikkeen tehtäväksi, meidän on tutustuttava tähän puheeseen erikoisella huolella. Suurena apuna tämän kysymyksen selvittämisessä on v. 1953 "Kommunistissa" N:o 3 julkaistu D. Tshesnokovin kirjoitus "J. V. Stalin tehtävistä taistelussa demokraattisten vaatimusten puolesta nykyisessä vaiheessa".

Stalinin rikas tuotanto ei ole vain ihmiskunnan suurimpien nerojen ja vallankumousmiesten Marxin-Engelsin-Leninin tieteellisen perinnön käytäntöön soveltamista, vaan sen laajaa kehittämistä aikamme historiallisissa oloissa sekä luonnon- että ennenkaikkea yhteiskunnallisen tieteen alalla ulottuen aina kielitieteen ja yleensä kulttuurin perustaviin määritelmiin asti. Sen vuoksi vaatii siihen tutustuminen sitkeää ja järjestelmällistä opiskelua ja sen yhdistämistä käytännöllisen työhön ja siinä saatuihin kokemuksiin. Vaikka luettaisiin kannesta kanteen Stalinin Koottujen teosten kuusitoista osaa (joista 12 osaa on tähän mennessä ilmestynyt suomenkielellä), kuten useat toverit ovat lupautuneet tekemään, ei se merkitse koko sisällön omaksumista, vaan pintapuolista tutustumista siihen. Kieltämättä tällaisellakin lukemisella on merkityksensä, jos ymmärretään, että tämä lukeminen on vain avuksi tarpeellisten kohtien löytämisessä myöhempää tutkimista ja käytännöllisessä toiminnassa nousseiden kysymysten selvittämistä varten.

Parhain muoto Stalinin tuotannon järjestelmälliseen tutustumiseen on ehkä kysymyksittäin eli probleemoittain opiskelu. Tällaista opiskelutapaa käyttävät menestyksellä erikoisesti eri alojen, kuten työpaikkatyön, talonpoikaistyön, ammatillisessa liikkeessä ym. vastaavissa tehtävissä olevat toverit. Työpaikoilla ja ammatillisessa liikkeessä toimivat toverit voisivat nykypäivien talouspulan, inflaation ja työttömyyden syiden itselleen selvittämiseksi tutustua toveri Stalinin pitämiin Keskuskomitean toimintaselostuksiin NKP:n XVI, XVII ja XVIII edustajakokouksissa. Suomenkielellä ne on julkaistu J. Stalinin "Leninismin kysymyksiä"-teoksessa sekä Koottujen teosten 12. osassa.

Ymmärtääksemme perusteellisesti jonkin kysymyksen on tutkittava sen syntyä, kehitystä, mikä siitä on tullut ja vastaisuudessa kehittyy. Esimerkiksi valtiokysymyksen yhteydessä joudumme tutkimaan Engelsin teosta "Perheen, yksityisomistuksen ja valtion alkuperä" sekä Leninin "Valtio ja vallankumous"-teosta. Näiden tutkiminen auttaa meitä ymmärtämään Stalinin kehittämän teorian sosialistisen valtion olemuksesta, sen laajan demokraattisuuden verrattuna demokraattisimpaankin porvarilliseen valtioon, kysymyksen valtion säilymisestä vielä kommunisminkin oloissa ja sen vähitellen kuoleutumisen luokkien ja kapitalistisen ympäristön häviämisen jälkeen. Valtiokysymystä toveri Stalin käsittelee useammassakin kirjoituksessaan, jotka on julkaistu hänen Kootuissa Teoksissaan, mutta erikoisesti hän on tätä kysymystä syventänyt v. 1936 Neuvostoliiton Perustuslakia luonnehtivassa puheessaan, joka on julkaistu erikoisena kirjasena ja teoksessa "Leninismin kysymyksiä".

Suurena apuna marxilaisen valtiotieteen opiskelussa on toveri Lehénin kirja "Kansa ja valtio", jossa nämä kysymykset on tuotu ja sovellettu Suomen kansalliselle maaperälle. Opiskelun avuksi Sirolan kirjeopisto on laatinut kirjekurssin, joka on julkaistu myös Kommunistin numerossa 1—2/1953.

Uraauurtavaa ja luovaa työtä Stalin on tehnyt erikoisesti kansallisuuskysymyksen alalla, sen vaikeiden ja monimutkaisten probleemojen selvittämisessä. Hänen pääteoksensa tältä alalta on v. 1913 kirjoitettu "Marxilaisuus ja kansallisuuskysymys", joka on julkaistu suomeksi Koottujen teosten II osassa sekä aikaisemmin erillisenä kirjasena.

Kansallisuuskysymyksen tutkiminen opettaa meitä ymmärtämään ja näkemään oikeassa valossa nykypäivien rauhankysymyksen suuren merkityksen, bolshevikkien sitkeän ja sinnikkään taistelun sekä Suomen että muiden maiden kansojen oikeudesta ratkaista itse kohtalonsa sekä turvata täysi valtiollinen riippumattomuutensa, muodostaa vapaaehtoinen ja veljellinen kansojen liitto, jonka vain Neuvostoliitto ja sosialismia rakentavat kansandemokratian maat ovat kyenneet käytännössä toteuttamaan. Kansallisuuskysymyksen tutkiminen opettaa meitä eroittamaan kansamme todelliset ystävät sen vihollisista, paljastamaan porvarilliset nationalistit, jotka halveksivat ja syytävät lokaa muiden kansojen päälle, kasvattamaan itsestämme ja koko työväenluokasta internationalismin, kansainvälisyyden aatteen puolustajia, jotka kunnioittavat sekä omia että vieraiden kansojen kansallisia perinteitä ja taistelevat kansallisen vapauden, riippumattomuuden ja sosialismin puolesta. Kansallisuuskysymyksen tutkiminen ja omaksuminen antaa meille taidon ratkaista tämän päivän demokraattisen työväenliikkeen ja koko edistyksellisen ihmiskunnan pulmakysymyksiä,

auttaa meitä taistelussa pysyvän rauhan, maamme riippumattomuuden ja Suomen ja Neuvostoliiton ystävyyden lujittamisen puolesta.

Marxilaisen maailmankatsomuksen kehittämisen alalta on erikoisesti mainittava kansantajuinen, Stalinin jo nuorena kirjoittama teos "Sosialismi vai anarkismi?", joka on julkaistu erillisenä kirjasena sekä Koottujen teosten I-osassa. Varsinaisena Stalinin perusteoksena tältä alalta on mainittava hänen kirjoittamansa teos "Dialektisesta ja historiallisesta materialismista", joka on julkaistu erillisenä kirjasena NKP(b):n historian IV lukuna ja teoksessa "Leninismin kysymyksiä". Näissäkään teoksissaan Stalin ei rajoitu vain maailmankatsomuksen perusteiden selvittelyyn, vaan vetää myös käytännölliset johtopäätökset. Hän neuvoo meitä olemaan ei reformisteja vaan vallankumouksellisia, ei hämäämään kapitalistisen järjestelmän ristiriitoja ja himmentämään luokkataistelua, vaan paljastamaan ristiriidat ja käymään luokkataistelua loppuun asti.

Näiden teosten tutkiminen olisi tuloksellista, jos se suoritetaan kerhossa tai marxismiin-leninismiin jo perehtyneen toverin ohjauksella. Suurena apuna tähän kysymykseen syventymisessä on toveri Lehénin kansantajuinen teos "Työväenluokan maailmankatsomus", jossa marxilaisen maailmankatsomuksen kannalta arvostellaan kotoisten poppamiesten ja professorien vääriä ja idealistisia oppeja ja katsantokantoja.

Erikoisen uraauurtavaa työtä Stalin on tehnyt työväenluokan etujoukon, uudentyyppisen puolueen rakentamisen ja lujittamisen kysymyksissä. Jokaisen puolueemme jäsenen olisi tutustuttava varsinkin Stalinin "Leninismin kysymyksiä"-teoksen puoluetta käsittelevään kohtaan. Siinä Stalin luonnehtii uudentyyppisen puolueen olemuksen, miten puolueen tulee olla tiukasti sidottu luokkaansa, tietoinen, ehyt ja kurinalainen kokonaisuus kyetäkseen johtamaan työtätekeviä joukkoja, lujittamaan työväenluokan yhteisrintamaa ja sen liittoa talonpoikaiston ja muiden riistettyjen väestönkerrosten kanssa.

Edellä on esitetty vain muutamia viitteitä siitä, miten ja mihin itseopiskelijain olisi Stalinin rikkaan kirjallisen tuotannon tutkimisessa paneuduttava. Itseopiskelu ei kuitenkaan suju omalla voimallaan, vaan sitä on samoin kuin koulu- ja kerho-opiskeluakin jatkuvasti ohjattava. Itseopiskelu muodostuu tehokkaaksi vain silloin, kun opiskelijoille annetaan henkilökohtaista ohjausta ja heille järjestetään seminaareja ja neuvontatilaisuuksia. Piirien valistusjaostojen, osastojen toimikuntien ja valistusvastaavien on ryhdyttävä tarmolla järjestämään Stalinin teosten opiskelua edellä esitettyjä viitteitä ja ohjeita hyväksikäyttäen.

SEURATKAA ESIMERKKIÄ

"Puolueemme poliittis-teoreettisena lehtenä Kommunistilla on suuri merkitys kaadereittemme ja koko jäsenistön tietoisuuden kohottajana, kasvattajana. On kuitenkin vielä sellaisiakin puolueosastoja, joiden alueelle ei tule ainoatakaan Kommunisti-lehteä. Eiköhän tähän voida saada helposti parannus, kun osastojen toimikunnat tarttuvat asiaan. Kyllä ainakin osaston toimihenkilöille pitäisi tuo lehti tulla. Eiköhän voitaisi ottaa yhteiseksi tavoitteeksi, että osastoissa keskustellaan asiasta ja koetetaan saada ainakin toimikunnan jäsenille aluksi Kommunisti-lehti. Jos jäsenillä ei ole siihen taloudellisia mahdollisuuksia, ehkäpä yhteisesti järjestön avulla voidaan tuo tilata. Jotkut ryhmät ovatkin käyttäneet sellaista tapaa, että tilataan ryhmälle Kommunisti-lehti.

Tavoitteeksi siis: **Jokaisen osaston alueelle ainakin toimikunnan jäsenlukua vastaava määrä Kommunisti-lehden tilauksia** ja sanomalehtien kohdalla vastaavasti: Pois porvari- ja sos.dem-lehdet työläiskodeista — tilalle työväenlehti. Jokaisen järjestömme jäsenen kotiin ainakin yksi kansandemokraattinen sanomalehti.

Lehden käyttämisestä apuna järjestöopiskelussa pitäisi myös keskustella. Joidenkin puolueryhmien vastaavat meillä sanovat, että joskus ei ole sellaisia asioita, mitä ryhmässä käsittelisi tuollaisena poliittis-teoreettisesti kasvattavana kysymyksenä. Meillä on tähän kyllä hyvä apukeino. Yleistäkäämme kaikissa puolueryhmissä tavaksi lukea alustuksena ryhmän kokouksessa Kommunistin pääkirjoitus taikka jokin vastaavanlainen Työkansan Sanomien pääkirjoitus. Näiden pohjalla päästään oikealla tavalla keskustelun alkuun."

(Piirisihteeri Leo Suonpään selostuksesta SKP:n Tampereen piirikokouksessa.)

Suunnitelmallisuus opiskelussa antaa parhaimmat tulokset

Itseopiskelusuunnitelmia:

J. V. Stalin: NKP (b)n historia. Lyhyt kurssi

J. V. Stalin: Sosialismin taloudellisia ongelmia SNTLssa

J. V. Stalinin elämäkerta

Tilaa ja tutustu

SIROLAN KIRJEOPISTO, Helsinki, Kotkankatu 9

MERKKIPÄIVIÄ

Toukokuu

5. 1818 Karl Marx syntyi.

6. 1923 Suomen Sosialistinen Nuorisoliitto perustettiin.

8. 1945 Allekirjoitettiin Berliinissä Saksan sotavoimien antautumissopimus ehdoitta.

9. Voiton päivä.

12. 1806 J. W. Snellman syntyi.

13.—14. 1920 Suomen Sosialistinen Työväenpuolue perustettiin.

17. 1873 Henri Barbusse syntyi.

22. 1907 Kokoontui ensimmäisen kerran yleisen ja yhtäläisen äänioikeuden perusteella valittu Suomen yksikamarinen eduskunta.

22. 1871 Pariisin kommuuni kukistettiin.

30. 1906 Säädyt hyväksyivät Suomen yksikamarisen eduskunnan.

Äitien päivä toukokuun toisena sunnuntaina.

SISÄLTÖ:

Marxismin lipun alla eteenpäin! 145
V. I. Lenin: Marx ja marxilaisuus, II 151
Maamme työkansalle, Suomen Kommunistisen puolueen jäsenille 161
G. M. Malenkov: Stalinin teot tulevat elämään vuosisatoja 163
V. M. Molotov: Stalin omisti koko elämänsä taistelulle kommunismin puolesta .. 168
L. P. Berija: Neuvostovaltion mahti on neuvostokansan yhtenäisyydessä .. 172
Mao Tse-tung: Suuri ystävyys 176
Ville Pessi: Toveri Stalinin taistelu suurten ja pienten kansojen tasavertaisuuden puolesta 179
Leninin-Stalinin uskollisen oppilaan Klement Gottwaldin muistolle 185
Aarne Saarinen: Yhtenäisen työväenliikkeen ja rauhan vappu 193
Eino Nevalainen: Työväenluokan ehdoton kurjistaminen kapitalistisen rationalisoinnin avulla, III .. 196

PROPAGANDA- JA AGITAATIOTYÖN KYSYMYKSIÄ:

Ville Lohtander: On välttämätöntä perusteellisesti tutustua J. V. Stalinin tieteellisiin teoksiin 203

Toimitus ja konttori: Helsinki, Kotkankatu 9. Puhelin: toimitussihteeri 493 204, konttori vaihde (Lehtitalo) 70 491, 779 214 (suora johto). Postisiirtotilin n:o 78 444.

Toimituskunta: Matti Janhunen (päätoimittaja), Sulo Suvanto, Tuure Lehen, Heikki Kuusinen, Aili Mäkinen, Eino Nevalainen.

Tilaushinnat: kotimaassa 1/1 vsk. 600:—, 1/2 vsk. 300:—, 1/4 vsk. 150:—, Ruotsiin, Tanskaan, Norjaan ja Islantiin 1/1 vsk. 720:—, 1/2 vsk. 360:—, 1/4 vsk. 180:—, muualle ulkomaille 1/1 vsk. 900:—, 1/2 vsk. 450:—. Irtonumerot mk 60:—.

ÄÄNIELOKUVAPROJEKTORI

UKRAINA

16 mm:n äänielokuvien esittämistä varten soveltuu koulujen, kerhojen, kyläelokuvateattereiden ja kotien käyttöön. Siirreltävä — yksinkertainen hoito — täydellinen paloturvallisuus.

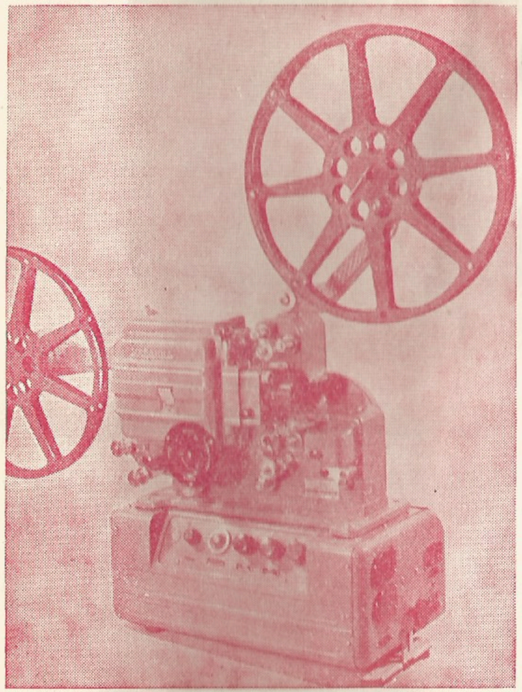

Virransyöttö 1-vaihevaihtovirtaverkosta
Jännite 110 tai 220 V
Synkronisähkömoottori 35 W, 3000 kierr. min.
Filmin kulkunopeus 24 kuvaa/sek.
Projektiolamppu 400 W, 30 V.
Anastigmaattinen kirkastettu projektio-objektiivi, aukkosuhde 1:1,2, polttoväli 50 m/m
Valaisee hyvin 2,5 m varjokankaan
Projektorin ottama teho 550 W
Kokonaispaino 99 kg

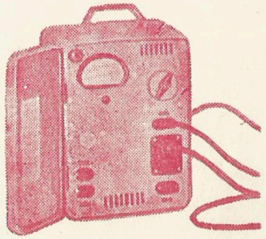

Mukana seuraavat vahvistimen kaikki varaputket ja kennot, 2 projektiolamppua, 5 äänilamppua, filminliimauslaite y.m.

Säästömuuntaja säätää syöttöverkon jännitevaihtelut 70—130 V:n rajoissa 127 V:n verkossa ja 170—230 V:n rajoissa 220 V:n verkossa.

Seximo Oy OPTINEN OSASTO

HELSINKI - LASIPALATSI - PUH. 11 701